
ROCZNE SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2025

CHRZANÓW 2026

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów w roku 2025.....	5
III.	Działania podnoszące kompetencje i profesjonalizm kadry zajmującej się pracą z rodziną.....	8
IV.	Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.....	11
	1. Asystent rodziny.....	11
	1.1 Dofinansowanie zadań realizowanych przez asystenta rodziny.....	14
	2. Rodziny wspierające.....	15
	3. Placówki wsparcia dziennego.....	16
	3.1 Świetlica środowiskowa i terapeutyczna.....	16
	3.2 Punkt „Mały Port”.....	19
V.	Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.....	19
VI.	Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny.....	21
VII.	Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z terenu Gminy Chrzanów.....	22
	1. Pogłębiona praca socjalna z rodziną.....	22
	2. Przeciwdziałanie Przemocy Domowej.....	24
	3. Poradnictwo specjalistyczne.....	27
	4. Opiekun tymczasowy na rzecz małoletnich obywateli Ukrainy, przebywających na terenie Gminy Chrzanów w związku z konfliktem zbrojnym.....	28
VIII.	Działania mające na celu tworzenie warunków umożliwiających zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego.....	29
	1. Świadczenia finansowe.....	29
IX.	Działania o charakterze promocyjnym oraz współdziałanie podmiotów na rzecz pozytywnego wizerunku rodziny w Gminie Chrzanów.....	34
	1. Chrzanowskie Centrum Wolontariatu.....	34
	2. Opłatek Maltański.....	35
	3. Placówki oświatowe.....	36
	4. Placówki służby zdrowia.....	48
X.	Podsumowanie.....	49

I. WPROWADZENIE

Jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej są obowiązane do wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49, 1301). Obowiązek ten wskazane jednostki realizują przy współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi, a także organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Do zadań własnych gminy, w myśl art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie realizuje zadania wynikające z w/w ustawy, w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów na lata 2023-2025, ustanowionego Uchwałą Nr LI/540/2022 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 20 grudnia 2022 roku. Zgodnie z założeniami, Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów na lata 2023 – 2025, koordynowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie (zgodnie z upoważnieniem nadanym przez Burmistrza Miasta Chrzanowa nr 36/2017 z dnia 16 lutego 2017 roku), a jego monitoring i ewaluacja odbywa się poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów szczegółowych oraz założonych wskaźników. Realizacja Programu podlega weryfikacji w dwojaki sposób. Zgodnie z treścią art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku kalendarzowego Burmistrz Miasta i Gminy Chrzanów składa Radzie Miejskiej w Chrzanowie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Ponadto, jednostka realizująca zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest zobowiązana do sporządzenia sprawozdania rzeczowo – finansowego z zakresu wsparcia rodziny i przekazania go Wojewodzie Małopolskiemu w wersji elektronicznej. Z uwagi na fakt, że „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025” obowiązywał do 31 grudnia 2025 r., uchwałą z dnia 16 grudnia 2025 roku nr XVII/207/2025 Rada Miejska w Chrzanowie uchwalił przyjęcie nowego Programu na lata 2026 – 2028.

II. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE CHRZANÓW W ROKU 2025

Działania podejmowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów w latach 2023 – 2025 są reakcją na dokonaną analizę problemów i indywidualnych potrzeb osób oraz rodzin z terenu Gminy Chrzanów w obszarze ich prawidłowego funkcjonowania w środowisku społecznym. Myślą przewodnią przy formułowaniu wsparcia w ramach Programu była teza mówiąca, że środowisko rodzinne najmocniej oddziałuje na kształtowanie postaw jednostki, a jego destrukcyjny wpływ może przyczynić się do kreowania różnorodnych dysfunkcji czy problemów społecznych. Stąd też założenie, że przy wspieraniu rodziny, nie sposób ominąć roli profilaktyki, jako elementu chroniącego przed powstawaniem deficytów. Prowadzone działania skupiają się zatem, nie tylko na korygowaniu i poprawie zachowań jednostkowych, ale ujmują rodzinę w kategoriach potencjału i integralności różnych obszarów życia rodzinnego i społecznego.

W Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów na lata 2023 – 2025 za **cel główny** przyjęto skuteczne wsparcie rodzin z terenu Gminy Chrzanów, przy jednoczesnym kompleksowym rozwoju systemu opieki na dzieckiem i rodziną. Model programu zakłada działania o charakterze wspierającym, łączące aktywność członków rodzin na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, i pobudzającym rodziny do integracji oraz zachowania stabilności systemu rodzinnego.

Cele szczegółowe Programu rozbito na siedem podobszarów, w zakresie:

- 1) działań o charakterze promocyjnym, związanych ze wzmocnieniem pozytywnego wizerunku rodziny w Gminie Chrzanów;
- 2) działań mających na celu tworzenie warunków umożliwiających zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego;
- 3) działań o charakterze wspierającym rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze;
- 4) rozwoju działań zapobiegających zagrożeniom i sytuacjom kryzysowym w rodzinie;
- 5) działań wspierających adresowanych do dzieci i młodzieży;
- 6) działań podnoszących kompetencje i profesjonalizm kadry zajmującej się pracą z rodziną;
- 7) działań łączących aktywność różnych instytucji i podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz rodzin.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów skierowany jest do następującej kategorii odbiorców:

- 1) rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w pełnieniu ról rodzicielskich,
- 2) dzieci i młodzieży zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej na skutek niewydolności środowiska rodzinnego,
- 3) osób z rodzin, gdzie wprowadzenie działań profilaktycznych może skutecznie przeciwdziałać degradacji i rozpadowi środowiska rodzinnego,
- 4) rodzin, które ze względu na chęć rozwoju i otwartość na nowe możliwości pragną wzbogacić swoje życie rodzinno – społeczne.

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów odbywało się ze środków własnych gminy, zaplanowanych w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie na rok 2025, dotacji z budżetu państwa oraz środków z przeznaczeniem na realizację programów ministerialnych.

W realizację **Gminnego Programu Wspierania Rodziny** zaangażowanych zostało wiele instytucji o zasięgu gminnym i powiatowym, a także ogólnokrajowym, które poza działalnością statutową, rozszerzyły swoją ofertę o dodatkowe zadania, celem realizacji głównych założeń programowych. W oparciu o przeprowadzone działania ewaluacyjne rozpoznano, że do realizacji Programu włączyły się następujące instytucje:

- 1) o zasięgu gminnym: Urząd Miejski w Chrzanowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, placówki oświatowe o charakterze publicznym i niepublicznym z terenu Gminy Chrzanów, placówki służby zdrowia, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie, Miejskie Centrum Kultury i Sztuki w Chrzanowie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzanów;
- 2) o zasięgu powiatowym: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie, Szpital Powiatowy w Chrzanowie;
- 3) o zasięgu ogólnokrajowym: Zakon Maltański.

Problematyka życia rodzinnego stanowi kluczowy element badań socjologicznych, z których jasno wynika, że współczesne rodziny ulegają różnym transformacjom. Ponadto, zagrożone są wystąpieniem różnorodnych kryzysów. Zagrożeniom poddane są takie aspekty ich funkcjonowania jak; konstrukcja rodziny, role poszczególnych członków rodziny, więzi i relacje rodzinne. Już sam charakter rodziny, jak na przykład alternatywna forma życia małżeńsko – rodzinnego w postaci związku nieformalnego, czy związek partnerski, może być napiętnowany przez niską tolerancję społeczeństwa, a w konsekwencji przyczyniać się do jej rozpadu. Wyzwania, z jakimi mierzą się współczesne rodziny, to także niepełnosprawność wśród członków rodziny, rodzina czasowo rozłączona, w tym rodzina migracyjna, ale również niedostosowanie do obowiązujących norm społecznych, rzutujące na swego rodzaju dysfunkcyjność rodzin.

Na funkcjonowanie rodzin z terenu Gminy Chrzanów w roku 2025 znaczny wpływ miały również czynniki zewnętrzne, spośród których na pierwszy plan wysunęło się ubożenie społeczeństwa, powodowane w głównej mierze nieco wyższym wskaźnikiem bezrobocia oraz znacznym wzrostem inflacji – zagadnienia ujęte zostały w ramach opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2024-2030. Czynniki zewnętrzne potęgują narastanie konfliktów wśród najbliższych członków rodziny oraz takie stany jak frustracja, zniechęcenie do życia i podejmowanie walki o poprawę bytu, czy pogorszenie stosunków między krewnymi. Wskazane czynniki stanowiły podstawę do kontynuowania przez gminę w roku 2025 dodatkowych działań pomocowych z obszaru wsparcia rodziny. Poniższe sprawozdanie pokazuje, że przezwyciężanie kryzysów dotyczących rodziny i jej najbliższe środowisko społeczne leży w obszarze kompetencji i możliwości jednostek gminnych, które współpracując ze sobą mają możliwość interdyscyplinarnego oddziaływania zarówno na rodzinę, jak i poszczególnych jej członków.

III. DZIAŁANIA PODNOSZĄCE KOMPETENCJE I PROFESJONALIZM KADRY ZAJMUJĄCEJ SIĘ PRACĄ Z RODZINĄ

Istota pracy osób zawodowo zajmujących się pracą z rodziną bezpośrednio związana jest z koniecznością ustawicznego podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Zakres obszarów, na których należy się skupić, podnosząc własne kompetencje trudno precyzyjnie określić, choćby z uwagi na złożony charakter sytuacji problemowych występujących w rodzinach. W swojej codziennej pracy osoby te nierzadko działają w sposób niestandardowy, stosują rozwiązania innowacyjne, dopasowane do konkretnej, często niejednoznacznej sytuacji. Ponadto, problemy rodzin, które powinny być rozwiązywane, zazwyczaj nie są wewnętrznie spójne, co może rodzić dylematy dotyczące zakresu i sposobu udzielenia pomocy lub wsparcia.

Zgodnie z zapisem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, kadra systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz służby zaangażowane w realizację zadań wynikających z powyższej ustawy, są zobowiązane do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych. Zakres szkoleń bezpośrednio przekładających się na profesjonalizm osób zaangażowanych w pomaganie rodzinom i ich wspieranie, można podzielić na dwa obszary:

- pierwszy, to obszar merytoryczny, na który składa się przygotowanie do zawodu i ciągłe doskonalenie w tym zakresie poprzez szkolenia, kursy, superwizje, samodoskonalenie itp.
- drugi obszar dotyczy tzw. kompetencji miękkich, a więc całego spektrum umiejętności, które przekładają się na efektywną pracę, zarówno z klientem, jak i współpracownikami.

Szkolenia dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie:

1. W 2025 roku udział pracownicy socjalni, asystenci rodziny i kadra zarządzająca z OPS w Chrzanowie brali udział w trzydniowym szkoleniu wyjazdowym w terminie 23.11. – 26.11.2025 r. pt. *„Skuteczna komunikacja w oparciu o przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji”*. W szkoleniu wzięli udział pracownicy tut. Ośrodka ze wszystkich działów – 22 osoby.

Szkolenia dla asystentów rodzin zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie w roku 2025:

- szkolenie *„Praca z osobą długotrwale bezrobotną. Interwencja kryzysowa i pomoc osobie w kryzysie. Mechanizmy motywowania w procesie rehabilitacji społecznej. Praca z rodziną w kwestii możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Metody pracy asystenta rodziny z rodzicami i małoletnimi dziećmi”* – szkolenie zorganizowane przez PCPR w dniu 27.01.2025 r.
- warsztaty w ramach wsparcia ROPS w dniu 29.05.2025 r. *„Rodzicu otwórz oczy na równoległe życie nastolatków – social media, a realne życie młodych ludzi”*,
- warsztaty w ramach ROPS w dniu 29.05.2025 r. *„Nastolatek kontra dorosły – gdy układ limbiczny przejmuję kontrolę nad emocjami”*,
- warsztaty w ramach ROPS w dniu 29.05.2025 r. *„AI – sztuczna inteligencja i jej wpływ na dzieci i młodzież. Ocena stanu zagrożenia życia i zdrowia dziecka w oparciu o kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia dla dziecka”*,
- trzydniowe szkolenie wyjazdowe w dniach 14.12. – 16.12.2025 r. *„Efektywne działania jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu przemocy i uzależnieniom: procedury interwencyjne i profilaktyka w gminie”*,
- dążąc do zwiększenia kompetencji w zakresie profesji asystentury rodziny w roku 2025 roku zatrudnieni w tut. Ośrodku asystenci brali również udział w spotkaniach edukacyjno – doszkalających w ramach samo doszkalania i wsparcia kierownika działu. Spotkania obejmowały tematykę:
 - a) praca z rodziną wieloproblemową, w tym wyzwania związane z uzależnieniami,
 - b) formy pracy z rodziną niewspółpracującą, a mającą postanowienie sądowe o współpracy z asystentem,
 - c) współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym, koordynatorem NK, specjalistami – zakres odpowiedzialności,
 - d) przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu i wsparcie w kryzysie.

Szkolenia pedagogów z placówek oświatowych z terenu Gminy Chrzanów w obszarze wspierania rodziny:

- szkolenia o interesującej tematyce, typu: *„Zaburzenia cyfrowe u dzieci i młodzieży”*, *„Praca z uczniem z SPE – praktyczne rozwiązania”*, *„Rodzic trudny czy wymagający? – o kłopotliwej komunikacji”*, *„Relacje z trudnym rodzicem – łagodnie, choć stanowczo”*,

„Uczeń bezpieczny w sieci”, „Zaburzenia depresyjne u dzieci i młodzieży”, „Wykluczenie rówieśnicze boli naprawdę”, „Uczeń poza kontrolą i normą, jak reagować na agresję”, „Szkoła dostępna dla wszystkich – wspieranie dobrostanu psychospołecznego w edukacji włączającej”, „Pomóc a nie zaszkodzić – jak poruszać temat zachowań samobójczych w Internecie?”, „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, „Neuroefektywni”, „Trening umiejętności społecznych. Trening kontroli złości”, „Pomoc psychologiczno-pedagogiczna zgodnie z najnowszymi przepisami” itp.

- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadry pracowniczej za sprawą rozmaitych kursów (np. kurs online dla nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 6 w Chrzanowie pn. „Akademia Pierwszej Pomocy i Bezpieczeństwa”), zajęć warsztatowych, w tym warsztatów metodycznych; nauczyciele podnosili swoje kompetencje poprzez samodoskonalenie przy wykorzystaniu literatury przedmiotu; udział przedstawicieli oświaty w rozmaitych tematycznie konferencjach i webinarach np. „Jak wspierać dziecko z obniżonym nastrojem i zaburzeniami lękowymi?” i forach, jak chociażby w II Powiatowym Forum Zdrowia Psychicznego „DbajMY o piękny umysł”.
- regularny udział w spotkaniach szkoleniowo-instruktażowych, organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Chrzanowie. Spotkania dedykowane kadrze specjalistów pracujących w oświacie, poruszające m. in. tematykę trudności doświadczanych w pracy nauczyciela/wychowawcy, a w kontekście pracy z dzieckiem – w zakresie trudności diagnostycznych, terapeutycznych oraz orzecznictwa dzieci.
- „Standardy ochrony małoletnich” – kadra pedagogiczna w roku 2025 usystematyzowała wiedzę z zakresu obowiązujących przepisów prawa, wprowadzonych w strukturach danej placówki oświatowej, z obszaru właściwych standardów pracy, celem ochrony małoletnich.
- nauczycielki-specjalistki, w ramach doskonalenia zawodowego, uczestniczyły w dodatkowych szkoleniach podnoszących kompetencje z obszaru wspierania rodziny oraz pracy z dziećmi doświadczającymi trudności. Kadra II Liceum Ogólnokształcącego w Chrzanowie wzięła udział w projekcie „Życie warte jest rozmowy”.
- doskonalenie umiejętności zawodowych poprzez samokształcenie kadry pedagogicznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, wspierania małoletnich doświadczających kryzysu oraz reagowania na zachowania trudne. Kadra Szkoły Podstawowej nr 8 w Chrzanowie podnosiła swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniu pn. „Między ciszą, a wołaniem o pomoc – młodzież w pułapce uzależnień i kryzysów.. Samodoskonalenie obejmowało także obszar przeciwdziałania oraz wspierania dzieci

w przypadku podejrzenia lub doświadczania przemocy domowej.

- kadra pedagogiczna podejmowała studia zarówno magisterskie, jak też podyplomowe, m.in. w tematyce psychologii ogólnej, czy poradnictwa rodzinnego i psychologiczno-pedagogicznego (profilaktyka i terapia systemów rodzinnych).

IV. TWORZENIE ORAZ ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM, W TYM PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO, ORAZ PRACA Z RODZINĄ PRZEŻYWAJĄCĄ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

1. Asystent rodziny

Przyjmuje się, że system wspierania rodziny w Polsce, oparty o zasadę subsydiarności, tworzą zarówno asystenci rodziny, placówki wsparcia dziennego, jak też rodziny wspierające. Subsydiarność systemowa, tj. ogół podejmowanych działań na rzecz społeczeństwa, w odniesieniu do rodzin, winna opierać się na działaniach towarzyszących, zaopatrujących je w odpowiednie narzędzia i trwałe umiejętności, dając tym samym szansę na poprawę ich sytuacji poprzez decyzyjność i samodzielność w podejmowaniu działań. Na tym właśnie polega rola asystenta rodziny, a jej ranga została podkreślona w *„Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021–2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030”*¹.

Uregulowania prawne w zakresie wsparcia asystenta rodziny zawarte zostały w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, normalizującym najważniejsze aspekty pracy asystenta rodziny, w tym: wymagania formalne, cele i zakres zadań, sposób ich finansowania.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie realizuje usługę asystenta rodziny poczynawszy od roku 2012. Dyrektor Ośrodka Zarządzeniem Nr 60/2017 z dnia 24 sierpnia 2017 roku wprowadził procedurę przydzielenia asystenta rodziny oraz działań podejmowanych przez asystenta i pracownika socjalnego na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

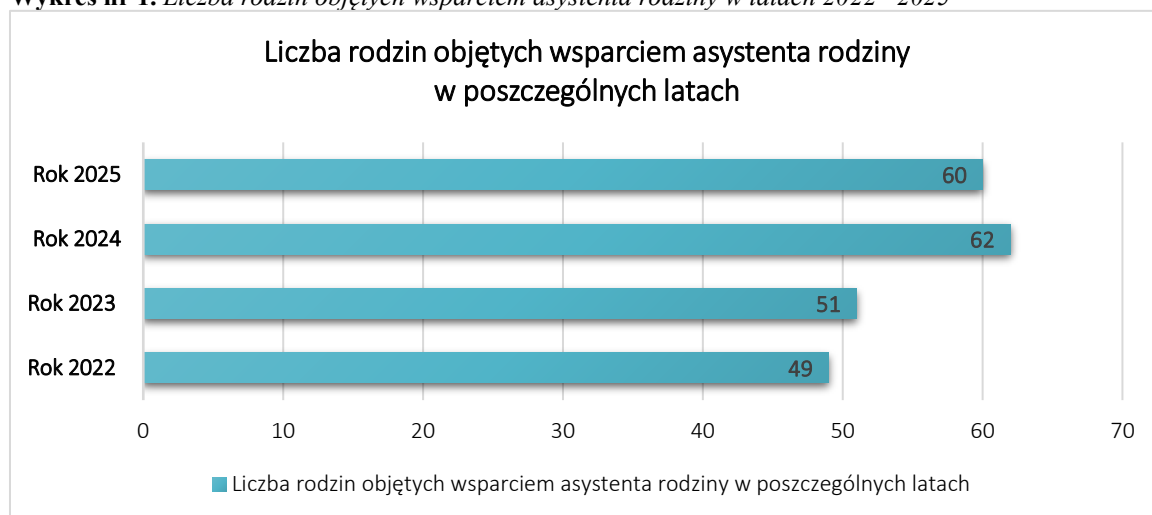
W roku 2025 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie zatrudniał 4 asystentów rodziny, realizujących czynności służbowe w oparciu o umowę o pracę – w trybie czasu

¹ Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, s. 16

zadaniowego (trzech asystentów pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy i jeden asystent zatrudniony na pół etatu). W roku 2025 asystenci rodziny objęli wsparciem w sumie **60 rodzin**, w których wychowywało się **80 dzieci** (w roku 2022 – wsparciem objęto 49 rodzin, w których wychowywało się 84 dzieci, w roku 2023 – wsparciem objęto 51 rodzin, w których wychowywało się 90 dzieci w roku 2024 – wsparciem objęto 62 rodziny, w których wychowywało się 79 dzieci).

Na podstawie tych danych możemy zobaczyć, iż usługa asystenta rodziny jest coraz bardziej potrzebna, a wsparcie asystenta nierzadko jest jedyną formą pomocy, która pozwala pozostać dzieciom w środowisku rodzinnym przy niewydolnym systemie rodzinnym.

Wykres nr 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022– 2025

Źródło: dane OPS

W 2025 roku na podstawie postanowienia Sądu usługę asystenta rodziny wdrożono na rzecz **25 rodzin**, (5 rodzin w roku 2022 rok oraz 18 rodzin w 2023 rok, 19 rodzi w 2025 rok). Ujawniony trend wskazuje na niską motywację rodzin do zmiany i niski poziom zaangażowania w poprawę swojej sytuacji życiowej. Rodziny do współpracy z asystentem kierowane są głównie na podstawie postanowienia sądu lub w sytuacji, kiedy wszelkie inne formy wsparcia nie przynoszą efektów. Takie podejście przyczynia się, do jakości współpracy z asystentem rodziny, jak również coraz częściej podejmowania przez asystentów rodziny działań zaradczych, interwencyjnych. Istotne jest zatem wskazywanie rodzin do pracy z asystentem rodziny przez instytucje (placówki oświatowe, służbę zdrowia, poradnie psychologiczno-pedagogiczne), które są w bezpośrednim kontakcie z dzieckiem i rodziną na etapie wczesnej fazy sytuacji problemowej.

Asystenci rodziny w roku 2025 wraz z rodzinami sporządzili **53 plany pracy** oraz 7 kart pracy, zawierające cele współpracy, metody i narzędzia ich realizacji, zakres odpowiedzialności poszczególnych osób za ich realizację oraz czynniki sprzyjające lub utrudniające realizację planu.

Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmował się pomocą i pracą z rodziną głównie w obszarze opiekuńczo – wychowawczym. Celem pracy asystenta było osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem było niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Zadaniowy czas pracy asystenta służył realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożone różnymi dysfunkcjami. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tą funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin: mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych, gdyż zaspokojenie tych podstawowych potrzeb pozwalało na realizację celów wyższego rzędu. Ponadto, asystent pomaga również w rozwiązywaniu problemów podopiecznych i w razie potrzeby kieruje ich do odpowiednich specjalistów. Asystenci rodziny współpracując z rodziną realizują w szczególności zadania polegające na:

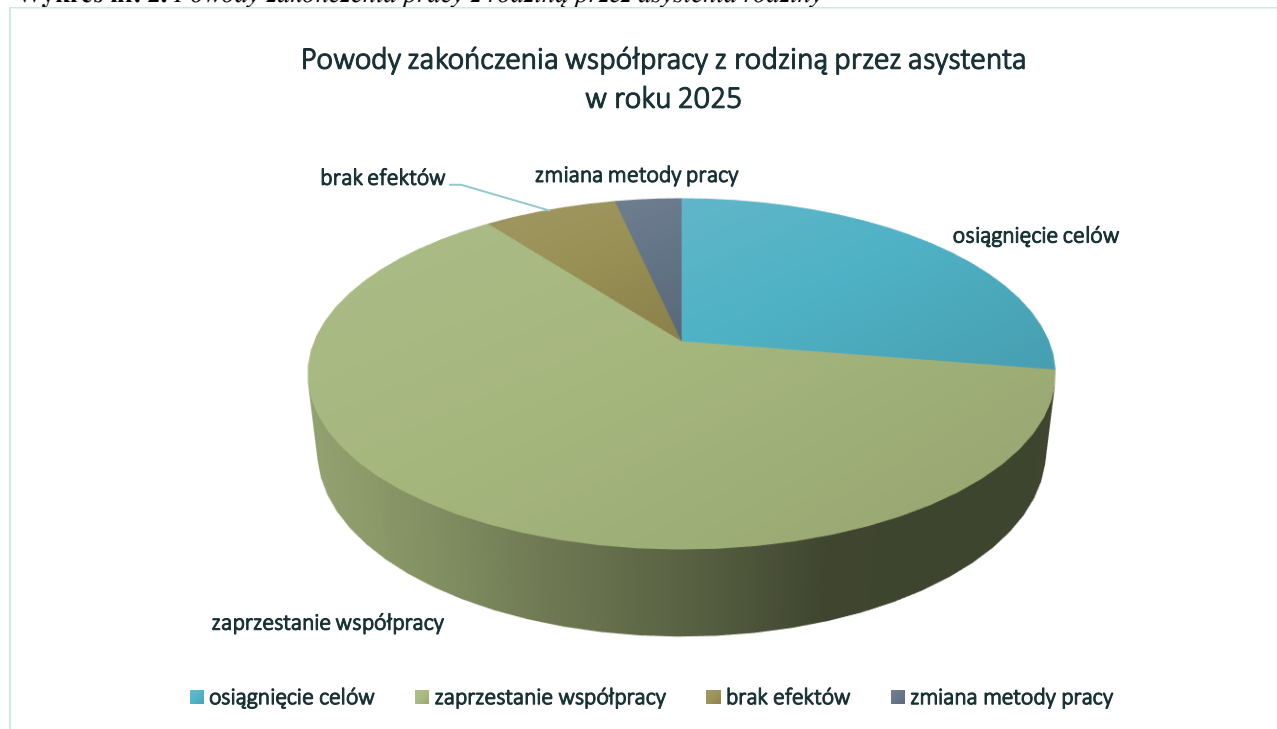
- pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny – prowadzenie gospodarstwa domowego,
- pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalno – bytowych (przy ścisłej współpracy z pracownikiem socjalnym z rejonu rodziny),
- pomocy w rozwiązywaniu problemów emocjonalno – psychologicznych, prawnych (przy współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie, tj. psycholog, prawnik instruktor terapii uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy domowej, lub innych instytucji),
- pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi, pomocy w kształtowaniu prawidłowych wzorców rodzicielskich,
- wspieraniu inicjatyw i aktywności społecznej rodziny,
- motywowaniu do podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków rodziny, utrzymanie bądź aktywne poszukiwanie pracy,
- pomocy w kształtowaniu prawidłowych postaw społecznych, prowadzenie indywidualnych konsultacji, rozmowy dyscyplinujące, profilaktyczne i motywujące, treningi (czystości, budżetu, postaw rodzicielskich, zawodowe, poczucia własnej wartości itp.).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie od roku 2018 realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W roku 2025 żadna rodzina nie zwróciła się o udzielenie wsparcia w ramach powyższej ustawy.

W 2025 roku asystenci rodziny zakończyli pracę z **29 rodzinami**. Powodem zakończenia pracy z rodziną przez asystenta były następujące przyczyny:

- osiągnięcie celów – **8 rodzin**,
- zaprzestanie współpracy przez rodzinę – **18 rodzin**,
- brak efektów pracy – **2 rodzina**,
- Zmiana metody pracy – **1 rodzina**.

Wykres nr. 2. Powody zakończenia pracy z rodziną przez asystenta rodziny

Źródło: dane OPS

1.1. Dofinansowanie zadań realizowanych przez asystenta rodziny

W roku 2025 na realizację zadania w obszarze zatrudnienia asystentów rodziny wydatkowano łączną kwotę 362 186, 65 zł. Przy realizacji usługi Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie korzystał ze środków własnych zaplanowanych w budżecie gminy. Ponadto, pozyskano dodatkowe środki finansowe z Funduszu Pracy w ramach Rządowego Programu

Wspierania Rodziny „Asystent Rodziny w 2025 roku” w łącznej wysokości 75 461,14 zł. Zgodnie z założeniami programowymi, celem dofinansowania była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również realizacji przez asystentów rodziny zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, co dodatkowo podnosi rangę urzędu asystenta, czyniąc go ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodziny. W związku z uruchomionym w roku 2024 rządowym programem pn. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 - 2027”, tutejszy Ośrodek w roku 2025 otrzymał kwotę 48 304,08 zł na wypłatę dodatku motywacyjnego dla asystentów rodziny.

2. Rodziny wspierające

Zgodnie z zapisem art. 29 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzina może zostać objęta wsparciem rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny, wspomaga rodzinę przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w formie opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych.

Zadaniem rodziny wspierającej jest aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach tego wymagających, nie zaś ich wyręczenie. Rodzina wspierająca pomaga przede wszystkim na podstawie własnych, posiadanych zasobów i umiejętności, wiedzy z zakresu funkcjonowania rodziny i prawidłowego wychowywania dzieci.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej ma charakter nieodpłatnej pomocy i może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Gmina zobowiązana jest do zawarcia umowy z rodziną wspierającą, w ramach której definiuje się koszty pojawiające się przy realizacji zadania, które w następstwie podlegają zwrotowi.

Pomimo, że wdrożenie wsparcia w formie rodziny wspierającej jest zadaniem własnym gminy – w myśl art. 29 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, to jednak w roku 2025 nie zrealizowano tej formy pomocowej. Mieszkańcy Gminy Chrzanów nie wykazali się zainteresowaniem, by kandydować do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Tym samym, niemożliwym stało się wypełnienie obowiązku, wynikającego z art. 176 pkt 3 lit. b, obejmującego konieczność organizowania szkoleń i tworzenia warunków do działania rodzin wspierających.

Brak zainteresowania i inicjatywy ze strony społeczeństwa w tym obszarze pomocowym, jest problemem od kilku lat podnoszonym przez Gminę Chrzanów. Jest to

podstawowa bariera przy realizacji obligatoryjnego zadania gminy. Opór ze strony społeczeństwa wynika najprawdopodobniej z faktu, że pełnienie funkcji rodziny wspierającej jest nieodpłatne, zatem wymaga od ewentualnych osób chcących pełnić tę rolę rzeczywistego poświęcenia i bezinteresownej chęci niesienia pomocy.

3. Placówki wsparcia dziennego

3.1. Wsparcie w ramach Świetlicy Środowiskowej i Terapeutycznej.

W marcu 2025 roku na mocy uchwały nr VIII/77/2024 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 17 grudnia 2024 roku nastąpiło połączenie zespołu gminnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o nazwie „Centrum Usług Socjalnych” z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chrzanowie, tym samym nastąpiło włączenie w struktury Ośrodka placówek wsparcia dziennego dla dzieci, w składzie:

- Świetlica Terapeutyczna,
- Świetlica Środowiskowa.

Jednym z głównych celów działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci jest wspieranie rodziny poprzez objęcie opieką i wychowaniem dziecka.

Opieka nad dziećmi z rodzin wymagających wsparcia i pomocy ze strony gminy realizowana jest w dwóch świetlicach – terapeutycznej i środowiskowej, które działają w strukturach Ośrodka. Obydwie świetlice powołane zostały celem wsparcia rodziny i zapewnienia opieki w placówce wsparcia dziennego z przeznaczeniem dla dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej. W swoim działaniu koncentrują się na:

- zapewnieniu opieki wychowawczej,
- łagodzeniu niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- profilaktyce zdrowia,
- pomocy w nauce, organizowaniu zajęć korekcyjno-kompensacyjnych,
- tworzeniu warunków do nauki własnej,
- organizowaniu czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych,
- rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań wychowanków,
- zapewnieniu posiłku podczas zajęć,
- tworzeniu warunków sprzyjających zachowaniu higieny osobistej,
- pracy wychowawczej i socjalnej, ukierunkowanej na kształtowanie postaw społecznie pożądanych,

- pomocy w prawidłowym rozwoju osobowości wychowanków, nauce zdobywania różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu,
- organizowaniu zajęć terapeutycznych, socjoterapeutycznych,
- pomocy pedagogicznej i psychologicznej.

Najważniejsze cele świetlicy realizowane są poprzez:

- wspieranie rodzin poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi,
- współdziałanie z wychowankami i ich rodzinami oraz odpowiednimi organami i instytucjami w celu tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi dzieci i młodzieży,
- pomoc w radzeniu sobie z trudnościami w środowisku rodzinnym, rówieśniczym, szkolnym oraz z kryzysami osobistymi,
- prowadzenie terapii i socjoterapii,
- opracowanie i realizacji indywidualnych programów pracy z wychowankiem.

W roku 2025 z zajęć organizowanych przez Świetlicę Środowiskową skorzystało łącznie **28 dzieci**, z kolei z zajęć oferowanych przez Świetlicę Terapeutyczną – **9 dzieci**. Wydatki związane z prowadzeniem zajęć oraz utrzymaniem świetlicy **wyniosło 452 538 zł**.

W ofercie programowej obydwu Świetlic znalazły się cykliczne zajęcia o następującej tematyce:

- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, w ramach których udzielano bieżącej pomocy w odrabianiu zadanych prac domowych, prowadzono o ćwiczenia o charakterze dydaktycznym, a także edukowano poprzez zabawę, zachęcając podopiecznych do gier edukacyjnych;
- zajęcia profilaktycznej, przeciwdziałającej różnego rodzaju uzależnieniom – podopieczni uświadamiani byli w zakresie zagrożeń płynących ze środowiska lokalnego i rówieśniczego oraz szkodliwości alkoholu i środków psychoaktywnych. Prowadzenie pogadanek na temat szkodliwości środków uzależniających, organizowanie konkursów, quizów o w/w tematyce, prowadzenie zajęć na temat asertywności)
- zajęcia sportowo – rekreacyjnej są to zajęcia i treningi w formie stacjonarnej i plenerowej, pobudzające do aktywności fizycznej, celem poprawy ogólnej kondycji organizmu i wpisujące się w zasady zdrowego stylu życia; ciekawą formą do aktywizacji ruchowej były wyjazdy do wrotkarni czy na kryte lodowisko, a także nauka gry w ping-ponga;

- zajęcia muzycznej polegające na doskonaleniu umiejętności w zakresie gry na instrumentach w ramach przygotowań do różnorodnych występów okolicznościowych. Dodatkową formą umuzykalniającą i pobudzającą do ruchu wśród uczestników była nauka tańców integracyjnych;
- zajęcia plastycznej, twórcze warsztaty praktyczne, pobudzające wyobraźnię i kreatywność wśród uczniów, uwzględniające prace plastyczne wykonywane różnymi technikami, w tym o charakterze okolicznościowym, profilaktycznym czy dekoracyjnym;
- zajęcia kulinarnej – podopieczni szlifowali własne umiejętności gastronomiczne, poznając sztukę kulinarną, a przy tym trenując samoobsługę;
- zajęcia praktyczne skupione wokół prac porządkowych, których celem jest wypracowanie nawyku systematycznego utrzymania porządku we własnym otoczeniu;
- zajęcia hobbystycznej służące odkrywaniu własnych zainteresowań, pobudzające do samorozwoju i umożliwiające kreatywne spędzanie czasu wolnego;
- zajęcia rekreacyjne, inspirujące do kontaktu z przyrodą i kulturą, ale także poszerzające wiedzę na temat własnego regionu a w szerszym kontekście również ojczyzny. Oferta realizowana była w okresie wakacyjnym w formie wycieczek turystyczno-krajoznawczych, seansów filmowych w kinie, spotkań edukacyjnych w muzeum.

Reasumując, dzieci korzystające ze wsparcia świetlicowego osiągają wymierne korzyści dla codziennego funkcjonowania za sprawą pomocy w przezwyciężaniu trudności szkolnych i osobistych, a udział w terapii i socjoterapii korzystnie wpływa na ich rozwój. W trakcie prowadzonych zajęć podopieczni Świetlic szkolili umiejętności z zakresu współpracy i współdziałania w grupie rówieśniczej oraz planowania sposobu bezpiecznego i kreatywnego spędzania czasu wolnego. Poprzez udział w zajęciach świetlicowych małoletni mieli okazję poznania zasad zdrowego stylu życia oraz wypracowania nawyku utrzymania higieny osobistej oraz czystości najbliższego otoczenia.

Placówki wsparcia dziennego w ramach aktywności statutowej, współpracują z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie. Instytucje te współdziałają ze sobą przy realizacji celów ukierunkowanych na profilaktykę zdrowia oraz promowanie właściwych postaw społecznych.

W roku 2025 Świetlice zorganizowały dla swoich wychowanków wydarzenia promujące zdrowy sposób życia i wspieranie właściwych nawyków społecznych. Małoletni uczestnicy mieli okazję skorzystać z wyjazdów wakacyjnych – ok. 25 uczniów, a także ze

spotkań okolicznościowych, promujących wartości rodzinne, np. kolacja wigilijna, śniadanie wielkanocne – ok 50 uczniów. W zakresie działalności prewencyjnej, ukierunkowanej na uniknięcie zagrożeń płynących ze środowiska lokalnego i rówieśniczego oraz uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych, wychowankowie Świetlic mieli okazję uczestniczyć w pogadankach i zabawach integracyjnych. Ponadto, podopieczni angażowani byli w konkursy tematyczne, quizy i zajęcia plastyczne.

3.2 Punkt „Mały Port”

Kolejną inicjatywą skierowaną tym razem do najmłodszych mieszkańców gminy i ich rodziców jest utworzony w roku 2021 Punkt „Mały Port” – miejsce edukacyjnych spotkań dla rodzin z dziećmi w wieku od 0 do 3 lat. Jest to przestrzeń umożliwiająca wspieranie prawidłowego rozwoju psychofizycznego i społecznego dziecka poprzez zabawę z rówieśnikami lub dziećmi w podobnym wieku i etapie rozwoju.

Mały Port umożliwia spędzenie czasu z dzieckiem w warunkach bezpiecznych pozwalających na budowanie prawidłowych więzi, opartych na zaufaniu, będących podstawą w profilaktyce prorodzinnej, a rodzicom daje możliwość zaczerpnięcia wiedzy na temat wychowania i rozwoju dziecka. Mały Port to doskonałe miejsce do treningu dla najmłodszych dzieci, gdzie mogą przećwiczyć pierwsze społeczne interakcje takie jak: nawiązywanie relacji, otwarcie na nowe osoby, pozytywne rozwiązywanie konfliktów, współpraca w grupie. Możliwość korzystania z Małego Portu dla dzieci i ich rodziców jest bezpłatna. W roku 2025 zajęcia realizowane w Małym Porcie odbywały się w dwóch formach: spotkań ukierunkowanych na zabawę i integrację oraz spotkań o charakterze warsztatowym. Mały Port w roku 2025 był dostępny dla swoich Gości w każdy poniedziałek w godzinach: 14:00-17:00 oraz czwartek: 11:00-13:00.

V. FINANSOWANIE POBYTU DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi koszty w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka;
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka;

c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka.

Finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, to kolejny obszar, który jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w roku 2025 wyniosły łącznie **1.861 681,86 zł**. Dla porównania we wcześniejszych latach w tym zakresie wydatkowano kwoty w następującej wysokości:

- 865 712,77 zł w 2022 roku.
- 1 222 515,37 zł w 2023 roku.
- 1.451 561,85 zł w 2024 roku.

Na instytucjonalną pieczę zastępczą przeznaczono kwotę **106 8022,96 zł**, a koszty związane z rodzinną pieczą zastępczą wyniosły **624.791,94 zł**. Biorąc pod uwagę powyższe dane, stwierdza się, że w roku 2025 koszty związane z pieczą zastępczą utrzymały tendencję wzrostową, a głównym powodem takiego stanu rzeczy okazał się po raz kolejny wzrost miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczej oraz zwiększenie procentowego udziału gminy w ponoszonych kosztach.

W roku 2025 w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono łącznie **32 dzieci** – 30 dzieci w pieczy instytucjonalnej, natomiast 2 dzieci w pieczy rodzinnej. (w latach poprzednich: 2022r. – 32 dzieci, 2023 r. – 34 dzieci, 2024 – 36 dzieci). Na dzień 31.12.2024 r. w pieczy zastępczej przebywało w sumie **116 dzieci**, w tym w instytucjonalnej pieczy zastępczej – 31 dzieci, a w rodzinnej pieczy zastępczej – 85 dzieci. W minionym roku usamodzielniało się w sumie **5 dzieci** (z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej), **3 dzieci** zostało poddane procesowi adopcji, a **5 dzieci** powróciło do rodziny biologicznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zobowiązany jest do sporządzania indywidualnych planów pomocy dziecku umieszczonemu w instytucjonalnej oraz rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2025 opracowano łącznie **14 indywidualnych planów pomocy** dziecku umieszczonemu u rodzinnej pieczy zastępczej oraz **8 indywidualnych planów pomocy** dziecku w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Analizując powyższe dane stwierdza się trend wzrostowy w zakresie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Zjawisko to ma charakter ogólnopolski i nie dotyczy wyłącznie Gminy Chrzanów. Związane jest to prawdopodobnie z postępującym kryzysem rodziny w obszarze funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Homeostazę życia rodzinnego naruszają czynniki o charakterze zewnętrznym, jak ubożenie społeczeństwa, niepokoje na

arenie międzynarodowej powodowane konfliktami zbrojnymi, utrzymujący się wysoki koszt życia, które przyczyniają się do uruchomienia kryzysów wewnątrzrodzinnych, z którymi rodzina nie umie sobie samodzielnie poradzić. Trendem obowiązującym w roku 2025 był spadek w stosunku do roku 2024 odsetka dzieci powracających do rodziny naturalnej, co wskazuje na mniejsze zaangażowanie rodziców biologicznych czy opiekunów prawnych/faktycznych dziecka przy współpracy z systemem pomocowym w zakresie poprawy warunków socjalno – bytowych, a także wzmocnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W sytuacjach, gdy dziecko w zupełności utraciło możliwość powrotu do naturalnego środowiska rodzinnego, szansą dla jego przyszłości stają się rodziny adopcyjne – w tym obszarze w roku 2025 odnotowano również spadek w stosunku do roku 2024 wskaźnika wśród małoletnich poddanych systemowi adopcyjnemu.

VI. SPORZĄDZANIE SPRAWOZDAŃ RZECZOWO-FINANSOWYCH Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Na Ośrodku Pomocy Społecznej spoczywa obowiązek sporządzania sprawozdań, zwany przez ustawodawcę sprawozdawczością. Za rok 2025 sporządzone zostały przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w sumie 2 sprawozdania jednorazowe i 2 resortowe/ systemowe, które zostały przesłane za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej CAS. Sprawozdania jednorazowe dotyczyły: harmonogramu realizacji zadania „Asystent Rodziny 2025” – kwota przyznanej dotacji z rozbić na miesiące, okresy zatrudnienia asystenta rodziny; realizacji „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2025; oraz realizacji zadań przez asystentów rodziny. Sprawozdania resortowe dotyczyły: sprawozdawczości rzeczowo – finansowej z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie w swoich działaniach starał się wykorzystać wszystkie dostępne instrumenty, aby móc wypełniać prawidłowo swoje zadania, o czym świadczy fakt, iż corocznie otrzymuje Ośrodek dotację do zatrudnienia asystenta rodziny (dotacja w sposób ciągły jest przyznawana od 2012 r.).

VII. MONITORING SYTUACJI DZIECKA Z RODZINY ZAGROŻONEJ KRYZYSEM LUB PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ Z TERENU GMINY CHRZANÓW

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem, to kolejny obszar, który wpisuje się w realizację Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent rodziny po zakończeniu pracy z rodziną prowadzi monitoring, który wynosi do 3 miesięcy. Do monitorowania asystent rodziny wykorzystuje tzw. Kartę monitorowania rodziny po zakończeniu pracy asystenta rodziny, w której zapisuje się: datę wizyty, opis wizyty, uwagi (w razie potrzeby). W 2025 r. liczba rodzin objętych **monitoringiem po zakończeniu pracy z asystentem rodziny wynosiła 9**, tym samym zrealizowano zapis art. 15 ust 1 pkt 16 w/w ustawy, mówiący o monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy asystenta. Nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem dziecka w rodzinie dotkniętej kryzysem, czy też borykającej się z problemem bezradności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, należy do podstawowego zakresu obowiązku pracowników socjalnych Działu Pracy Socjalnej, Usług i Profilaktyki, funkcjonującego w ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Procedura zakłada, że pracownik socjalny po powzięciu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych, weryfikuje sytuację w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy – zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Po dokonaniu wstępnej analizy sytuacji rodziny, na podstawie, której ewentualnie wnioskuje o przyznanie usługi asystenta rodziny, informuje właściwe instytucje o potrzebie wsparcia dla rodziny lub proponuje właściwą formę pomocy dla rodziny. Istotnym zadaniem jest włączenie w działania pracowników placówek oświatowych (w szczególności: żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe), które często w pierwszej kolejności mogą dokonać oceny ryzyka rodzin zagrożonych kryzysem, poprzez obserwację i kontakt z dzieckiem.

1. Pogłębiona praca socjalna z rodziną

Prowadzenie pracy socjalnej po wdrożeniu modelu rozdzielenia pracy socjalnej od postępowań administracyjnych, ma bardzo różnorodny charakter. Od ogólnej pracy socjalnej na poziomie indywidualnego przypadku, poprzez pogłębioną pracę socjalną i pracę socjalną metodą grupową, aż po zaawansowaną pracę socjalną, związaną z organizowaniem

społeczności lokalnej i prowadzeniem grupy wsparcia. Istnieje jeszcze trzeci rodzaj zadań, polegający na reagowaniu na potrzeby bez rozpoznania sytuacji, planowania i oceny skuteczności. Tego typu zadania często nazywane działaniami pomocowymi są impulsem lub reakcją w kontakcie z klientem i ograniczają się do pojedynczych czynności typu udzielenie informacji lub krótkotrwałego wsparcia. Jest to rodzaj pracy interwencyjnej, polegający na bezzwłocznym podejmowaniu działań o charakterze krótkofalowym.

W sytuacji interwencyjnej praca socjalna skupiała się wokół następujących działań:

1. Rozpoznawanie potrzeb wśród osób biorących udział w interwencji i koordynowanie udzielonej pomocy.
2. Rozpoznawanie potrzeb u osób starszych i niepełnosprawnych i koordynowanie oraz/lub udzielanie pomocy zgodnie z potrzebami.
3. Rozpoznawanie potrzeb u rodzin doświadczających lub zagrożonych doświadczeniem przemocy domowej. Monitorowanie ryzyka występowania przemocy i reagowanie zgodnie z sytuacją.
4. Rozpoznanie sytuacji i proponowanie skorzystania z poradnictwa specjalistycznego.
5. Prowadzenie interwencyjnej pracy socjalnej (np. w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia dziecka).
6. Rozpoznawanie sytuacji, monitoring, wsparcie rodzin wieloprotokółowych, w których występują nasilone trudności opiekuńczo-wychowawcze, nie objętych wsparciem asystenta rodziny.
7. Udzielanie stałego wsparcia emocjonalnego osobie w kryzysie, prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej.

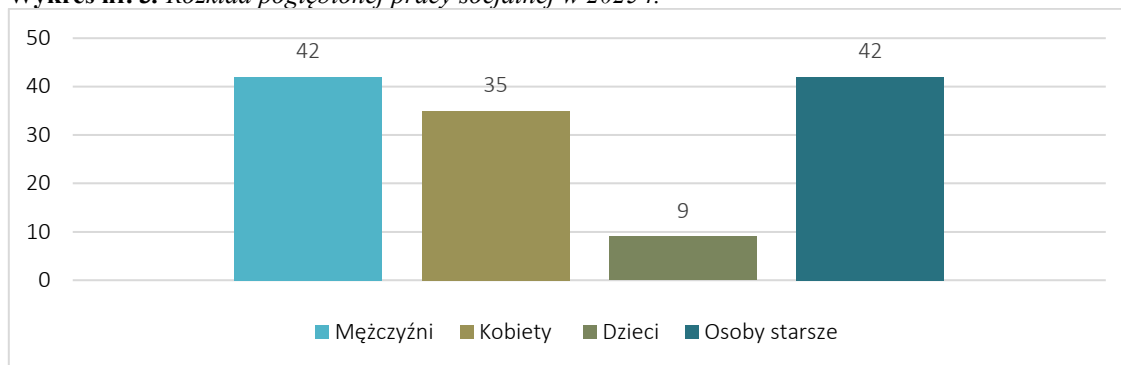
Tabela nr 1. Praca socjalna w roku 2025

	Działania Interwencyjne	Pogłębiona Praca Socjalna
Liczba rodzin objętych pomocą	10	66
Łączna liczba osób objętych pomocą	10	77
Liczba mężczyzn objętych pomocą	7	42
Liczba kobiet objętych pomocą	3	35
Liczba dzieci objętych pomocą	0	9
Osoby starsze z ogólnej liczby osób objętych pomocą	2	42

Źródło. Dane OPS

W ramach pracy socjalnej w roku 2025 zostało objętych wsparciem pracowników socjalnych łącznie **76 rodzin** (w roku 2022 – 69 rodzin, w roku 2023 – 71 rodzin, w roku 2024 – 69 rodzin), w tym działaniami interwencyjnymi zostało objętych **10 rodziny**, natomiast pogłębioną pracą socjalną – **66 rodzin**, tj. 77 osób. W roku 2025 pracownicy Działu Pracy Socjalnej, Usług i Profilaktyki przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie sporządzili **24 opinie** do Sądu Rejonowego w Chrzanowie, w celu podjęcia działań zmierzających do zapewnienia szeroko rozumianego dobra rodziny.

Wykres nr. 3. Rozkład pogłębionej pracy socjalnej w 2025 r.

Źródło. Dane OPS

Pracownicy socjalni w sytuacji zagrożenia bądź powzięcia informacji o sytuacji kryzysowej monitorują środowisko rodzinne. Po stwierdzeniu, iż rodzina może doświadczać trudności opiekuńczo – wychowawczych, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy – zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny, na podstawie, której wnioskuje o przyznanie usługi asystenta rodziny, informuje właściwe instytucje o potrzebie wsparcia dla rodziny lub proponuje właściwą formę pomocy dla rodziny. W roku 2025 przeprowadzono **80 wywiadów** na podstawie artykułu 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach których **28 rodzinom** została przyznana usługa asystenta rodziny, a w **48 przypadkach wystosowano pismo do sądu** w celem wglądu w sytuację rodziny i odjęcie działań zgodnych z posiadanymi kompetencjami.

2. Przeciwdziałanie Przemocy Domowej

Jednym z najtrudniejszych, a zarazem najbardziej destrukcyjnych kryzysów, jaki może dotknąć rodzinę, jest przemoc domowa. W roku 2023 dokonano ważnej reformy krajowego

systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Za sprawą nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadzono kluczowe i nieodzowne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej. Nowe regulacje prawne weszły w życie z dniem 22 czerwca 2023 roku. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Chrzanów w roku 2025 realizował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzanów, powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta Chrzanowa nr ORG.0050.410.2023 z dnia 11 września 2023 roku, którego tryb i sposób powoływania i odwoływania członków został uprzednio określony Uchwałą nr LVI/593/2023 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 27 czerwca 2023 roku.

Nowe regulacje prawne, będące wyrazem właściwego realizowania postanowień Konwencji Sтамbulskiej, w myśl deklaracji Rzeczypospolitej Polski o stosowaniu powyższego porozumienia zgodnie z zasadami i przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ujmują przemoc domową w odniesieniu do jednostki doznającej przemocy, a nie do rodziny, w której przemoc ma miejsce. Rozszerzony katalog form przemocy domowej obejmuje przemoc ekonomiczną oraz przemoc podejmowaną za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Rozbudowany został także krąg osób doznających przemocy oraz stosujących przemoc o byłego małżonka, byłego partnera lub inną osobę *„pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania”*. Dokonane zmiany, wprowadzone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej i niektórych innych ustaw, są odzwierciedleniem zapisów art. 3 pkt b Konwencji stambulskiej (Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy sporządzona dnia 11 maja 2011 roku w Stambule), według których przemocą domową są *„... wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy też nie”*.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego, powołanego w Gminie Chrzanów, w roku 2025 zorganizowano 7 posiedzeń. Ponadto, powołano 103 grupy diagnostyczno-pomocowych i prowadzono 121 procedur „Niebieskie Karty” (w 2022 – 92, w roku 2023 – 113, w roku 2024 - 118), w tym 40 wszczętych procedur w latach poprzednich i kontynuowanych w roku 2025. Zatem, w roku 2025 wszczęto łącznie 82 procedury NK, w tym założonych przez:

- pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie – 17 kart,
- pracowników Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie – 2 karty,

- Komendę Powiatową Policji w Chrzanowie – 53 karty,
- oświatę – 8 kart,
- służbę zdrowia – 2 karty.

W roku 2025 zakończono ogółem **93 procedur „Niebieskie Karty”**, w tym:

- 68 kart z powodu ustania przemocy domowej,
- 20 kart z powodu braku zasadności podejmowania działań,

Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto łącznie **139 rodzin**, tj. **376 osób**. W tej liczbie:

- **119 rodzin** zostało objętych wsparciem ze względu na problem **przemocy psychicznej**,
- **95 rodzin** ze względu na problemy **przemocy fizycznej**,
- **3 rodziny** ze względu na występowanie **przemocy seksualnej**,
- **9 rodzin** z powodu **przemocy ekonomicznej**,
- **1 rodzina** z powodu przemocy stosowanej za pomocą **środków komunikacji elektronicznej**.

Powyższe dane nie sumują się, gdyż nierzadko w jednej rodzinie mamy do czynienia z dwoma, a nawet trzema rodzajami przemocy domowej.

Koordynatorzy grup diagnostyczno-pomocowych w prowadzonych procedurach „Niebieskie Karty” kładli szczególny nacisk na dobro najmłodszych członków rodziny, bezpośrednio doświadczających przemocy domowej, czy też będących świadkami przemocy w środowisku rodzinnym. Sytuacja dziecka weryfikowana była bardzo wnikliwie, po to aby w możliwie najskuteczniejszy sposób udzielić małoletnim pomocy i/lub ochronić ich przed zjawiskiem przemocy. Zatem, w pracy z rodziną doświadczającą przemocy, w której znajdowało się małoletnie dziecko podejmowano następujące działania:

- powoływano do składu grupy roboczej/grupy diagnostyczno-pomocowej przedstawiciela oświaty,
- diagnozowano sytuację rodziny ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dziecka,
- planowano działania z dzieckiem i wobec dziecka,
- zwracano się do placówek oświatowych o opinię zawierającą zarówno informację o wynikach w nauce, jak i sposobie funkcjonowania dziecka na terenie danej placówki, relacjach z rówieśnikami, o sposobie kontaktów z rodzicami dziecka,
- proszono o potwierdzenie wizyty dziecka u specjalistów, dostarczenie opinii z poradni specjalistycznych, ośrodka zdrowia, itp.
- koordynatorzy grup diagnostyczno-pomocowych kontaktowali się ze szkołą, innymi

osobami znaczącymi dla dziecka, będącymi dla niego wsparciem (dziadkowie, dorosłe rodzeństwo).

- Występowano do Sądu o wyznaczenie reprezentanta małoletniego w procedurze NK.

3. Poradnictwo specjalistyczne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, optymalizując procesy zmiany funkcjonowania społeczno – rodzinnego mieszkańców gminy, zapewnia szeroki wachlarz wsparcia specjalistycznego. Tego typu pomoc dedykowana jest wszystkim osobom, a także rodzinom, doświadczającym rozmaitych kryzysów egzystencjonalnych, borykającym się z bezradnością w codziennym funkcjonowaniu czy w kwestiach opieki i wychowaniu nad małoletnimi, ale również tym w przypadku których zachwianie wewnętrznej równowagi czy homeostazy rodzinnej uniemożliwia dalsze spokojne i efektywne egzystowanie czy zagraża bezpieczeństwu jednostki.

Korzystanie z dostępnych form wsparcia specjalistycznego jest nieodpłatne – bez względu na posiadany przez osobę/rodzinę dochód. Poradnictwo specjalistyczne w szczególności skierowane jest do osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Wsparcie, w zależności od jego charakteru, udzielane jest na zasadzie dobrowolnego udziału bądź kontraktu.

Poradnictwo specjalistyczne organizowane jest przez Dział Pracy Socjalnej, Usług i Profilaktyki Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie w postaci indywidualnych konsultacji psychologicznych, porad prawnych, wsparcia rodzinnego, a także sesji terapeutycznych (indywidualnych bądź grupowych) w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.

W roku 2025 udzielono poradnictwa w ramach:

- wsparcia psychologicznego – objęto **60 osób** (liczba konsultacji – 274),
- wsparcia starszego instruktora terapii – objęto **111 osób** (liczba konsultacji – 514)
- wsparcia rodzinnego – **objęto 20 osoby** (liczba konsultacji – 46),
- grupy intensywnej terapii uzależnienia od alkoholu – **17 osób**, w 2024 roku na przestrzeni 10 miesięcy grupa terapeutyczna spotykała się cyklicznie i nieprzerwanie, t.j. 2x w tygodniu; tym samym zrealizowano łącznie 97 sesji grupowych po 2 godziny każda, co daje w sumie 194 godzin pracy terapeutycznej,
- konsultacji prawnych – **73 osoby** (liczba porad – 102),
- wsparcia na rzecz osób doświadczających przemocy domowej:

✓ w ramach grupy wsparcia – **14 kobiet** (27 spotkań)

4. Opiekun tymczasowy na rzecz małoletnich obywateli Ukrainy, przebywających na terenie Gminy Chrzanów w związku z konfliktem zbrojnym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie, zgodnie z wytycznymi specustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 167 z późn. zm.) pełnił także nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego osób małoletnich. W zakresie sprawowanego nadzoru, pracownicy Ośrodka monitorowali miejsce pobytu małoletnich, sprawdzając warunki socjalne, kwestie opiekuńczo – wychowawcze oraz przeprowadzając rozmowę z opiekunem tymczasowym celem ustalenia, czy osoba nie wymaga wsparcia z systemu pomocy społecznej. W roku 2025 pod nadzorem OPS w Chrzanowie znalazło się w sumie **6 osób** pełniących funkcję tymczasowego opiekuna prawnego, mające pod swoją pieczę **6 osób** małoletnich, przybyłych z Ukrainy, z tego:

- 4 opiekunów ustanowiono przed rokiem 2025,
- 2 opiekunów ustanowiono w roku 2025.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie współpracował w zakresie nadzoru nad sprawowaniem opieki przez opiekuna prawnego nad małoletnim z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, tworząc wspólny system informacyjny, za pomocą którego była prowadzona ewidencja małoletnich obywateli Ukrainy, przybyłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez rodziców biologicznych czy też opiekunów prawnych/faktycznych.

VIII. DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU TWORZENIE WARUNKÓW UMOŻLIWIAJĄCYCH ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO

Bezpieczeństwo socjalne definiowane jest jako stan wolności od braku lub niedostatku środków utrzymania, to stan zaspokojenia potrzeb socjalnych, a więc podstawowych potrzeb bytowych. Zapewnienie bezpieczeństwa w obszarze potrzeb socjalnych, a więc tych podstawowych kształtujących codzienne funkcjonowanie, pozwala człowiekowi na prawidłowy rozwój i sięganie po potrzeby wyższego rzędu. Bezpieczeństwo bytowe, a więc nieograniczony dostęp do pożywienia, schronienia, ubrania, możliwości leczenia i edukacji pozwala jednostce, jak i całej rodzinie, prawidłowo funkcjonować wykorzystując własne zasoby i możliwości. Jednym z podstawowych zadań ośrodków pomocy społecznej jest zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego realizowanego poprzez prowadzenie postępowań administracyjnych w celu przyznania świadczeń finansowych i rzeczowych z pomocy społecznej oraz prowadzenie pracy socjalnej z osobą lub rodziną. Dodatkowo, celem zapewnienia jednostkom szeroko pojętego bezpieczeństwa socjalnego, podejmuje się szereg zadań na rzecz ograniczenia i przeciwdziałania takich zjawisk jak: ubóstwo, bezrobocie, wykluczenie społeczne, doświadczanie przemocy i zagrożenia w sferze opiekuńczo-wychowawczej.

1. Świadczenia finansowe

W roku 2025 Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie zrealizował 3 852 wnioski o udzielenie wsparcia, realizowanego w ramach ustawy o pomocy społecznej (w roku 2021 – 4637, w roku 2022 – 4082, w roku 2023 – 3814, w roku 2024 - 2673). Poniżej zestawiono liczbę złożonych wniosków z pięciu następujących po sobie lat. Wartości te do roku 2024 stopniowo spadały, natomiast w roku 2025 ponownie wzrosły.

Z pewnością, głównym czynnikiem takiego stanu rzeczy jest spadek liczby mieszkańców Gminy Chrzanów, związany z dużą umieralnością przy jednoczesnym spadku liczby odnotowanych urodzeń oraz z migracją do większych miast czy poza granice kraju. Na spadek liczby wniosków mogą też wpływać dodatkowe formy pomocy finansowej, oferowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, takie jak świadczenie wychowawcze 800 Plus, świadczenie „Dobry Start”, świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji oraz świadczenie wspierające. Na powyższy spadek wpływa także plan pomocowy

oferowany przez tut. Ośrodek, który zakłada przyznawanie pomocy na dłuższy okres czasu (do pół roku), który realnie wpływa na spadek comiesięcznie składanych wniosków. Natomiast na zwiększenie liczby wniosków w roku 2025 wpłynęło zwiększenie świadczeń w formie usług opiekuńczych i posiłków. W obliczu starzejącego się społeczeństwa, które wymaga coraz większego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, te formy pomocy są najbardziej potrzebne.

Tabela nr. 2: Liczba złożonych wniosków o pomoc z poszczególnych rejonów

Gmina Chrzanów	Liczba wniosków rok 2023	Liczba wniosków Rok 2024	Liczba wniosków Rok 2025
Miasto Chrzanów	3115	2102	3063
Balin	182	137	166
Luszowice	90	56	111
Pogorzyce	157	130	212
Plaża	270	248	300
Żrebce	0	0	0
Okradziejówka	0	0	0
RAZEM:	3 814	2 673	3 852

Źródło: dane OPS

Zasady przyznawania świadczeń regulują przepisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214, 1302 z późn. zm.).

Wsparciem finansowym objęto łącznie **1014 rodzin**, w tym przyznano pomoc dla rodzin w formie:

- 1) zasiłków celowych – **412 rodzin**, w tym 6 rodzin z Ukrainy,
- 2) specjalnych zasiłków celowych – **258** rodziny, w tym 1 rodzina z Ukrainy,
- 3) zasiłków okresowych – **563 rodzin**, w tym 17 rodzin z Ukrainy,
- 4) wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 – 1162 osoby, w tym dzieci 373, tj. **539 rodzin**, z tego:
 - a) świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności wypłacone dla 688 osób, w tym 307 dzieci i 381 osób dorosłych tj. **317 rodzin**,
 - b) posiłek dla 351 rodzin, w tym 252 dzieci oraz 268 osób dorosłych (z tego posiłek dowieziono do miejsca zamieszkania dla 35 dzieci i 123 osób dorosłych),
- 5) zasiłków stałych – **214 rodzin**, w tym 11 rodzin z Ukrainy,

Świadczenia z obszaru świadczeń rodzinnych

W roku 2025 obywatele polscy oraz cudzoziemcy mogli ubiegać się o świadczenia rodzinne, pod warunkiem zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymywali świadczenia, a także w sytuacji gdy spełniali przesłanki warunkujące przyznane wnioskowanych świadczeń określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Pośród świadczeń rodzinnych, o które można było starać się w roku 2025, wyróżniono:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze, takie jak: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) zapomogę w formie jednorazowej wypłaty z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenia wypłacane przez gminę, ustanowione w drodze uchwały dla jej mieszkańców, z uwzględnieniem lokalnych potrzeb w zakresie świadczeń na rzecz rodziny,
- 5) świadczenie rodzicielskie.

Pomoc z obszaru świadczeń rodzinnych:

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami – wsparcie uzyskało 783 osoby z 375 rodzin.
2. Świadczenie rodzicielskie – wsparciem objęto 77 osób z 75 rodzin.
3. Świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny otrzymały 1290 osób, wywodzące się z 1199 rodzin;
 - specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymało 4 osoby z 3 rodzin,
4. świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 284 osoby, wywodzących się z 270 rodzin
5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – do wsparcia uprawnienia nabyło łącznie 45 osób, wywodzących się z 46 rodzin.
6. Jednorazowe świadczenie w ramach programu „Za życiem” – wsparciem objęto 1 rodzinę.
7. Karta Dużej Rodziny – świadczenie otrzymały 417 rodziny, na rzecz których wydano:
 - 206 kart w formie tradycyjnej;
 - 211 kart w formie elektronicznej.
8. Świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego – do świadczenia uprawnienia nabyło 219 osób; łącznie wypłacono 3048 świadczeń.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym:

1. Stypendia i zasiłki szkolne – wsparcie uzyskało łącznie 26 uczniów – łączna kwota wypłaconych świadczeń 28.975,48 zł.
2. Dodatki mieszkaniowe – 8487 świadczeń, dla 882 gospodarstw domowych na łączną kwotę 3.048.975 zł.
3. Dodatek osłonowy – zrealizowano 1379 świadczeń dla 1379 gospodarstw domowych.
4. Świadczenie w formie bonu ciepłowniczego – pomimo uruchomienia programu w roku 2025 nie przyznano świadczeń w 2025 roku ze względu na brak możliwości spełnienia przez mieszkańców Gminy Chrzanów ustawowego kryterium minimalnej ceny jednostkowej ciepła.
5. Świadczenie w formie dodatku gazowego – zrealizowano wypłatę 2 świadczeń dla 2 gospodarstw domowych.
6. Chrzanowski Bon Żłobkowy – zrealizowano świadczenia na rzecz 65 dzieci na łączną kwotę 137.339,90 zł.
7. Liczba wydanych zaświadczeń niezbędnych do otrzymania dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze” – 762 zaświadczenia.

Z dniem 1 stycznia 2024 roku w Polsce zaczął działać rządowy Program „**Rodzina 800 Plus**”, który wyparł dotychczasowe świadczenie wychowawcze, przysługujące obligatoryjnie na każde dziecko w wysokości 500,00 zł miesięcznie, w związku z wprowadzonym w roku 2016 rządowym Programem „Rodzina 500 Plus”. Cechą wspólną obydwu Programów jest niesienie pomocy finansowej na rzecz rodzin wychowujących małoletnie dzieci, przy czym aktualnie dostępny z Programów zapewnia wsparcie w comiesięcznej wysokości 800,00 zł. Zgodnie z założeniami, świadczenie wychowawcze ma pomóc w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowywaniem dzieci, w tym z opieką nad nimi i zaspokojeniem ich potrzeb życiowych. Świadczenie 800 Plus przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę. Przyjmowaniem wniosków o świadczenie wychowawcze, ich rozpatrywaniem oraz przyznawaniem i wypłatą tego świadczenia zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wnioski można składać jedynie drogą elektroniczną, a wypłata przyznanego świadczenia odbywa się wyłącznie w formie bezgotówkowej, na wskazany we wniosku rachunek bankowy. Prawo do świadczenia wychowawczego jest ustalane na roczny okres świadczeniowy trwający od 1 czerwca do 31 maja następnego roku kalendarzowego.

Również rodziny z dziećmi wywodzące się z terenu gminy Chrzanów otrzymują środki finansowe w formie świadczenia wychowawczego w gwarantowanej kwocie 800,00 zł miesięcznie. Z danych uzyskanych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Departament Statystyki i Prognoz Aktuarnych, wynika, że liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie wychowawcze 800+ na terenie gminy miejsko-wiejskiej Chrzanów w roku 2025 wyniosła łącznie **7 200**

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w roku 2025 kontynuował wsparcie polskich rodzin w ramach rządowego Programu „**Dobry start**”, które w roku 2021 przejął w miejsce gminnych i powiatowych organów właściwych. Zgodnie z założeniami, Program ten ukierunkowany jest na swoistego rodzaju inwestycję w edukację polskich dzieci. Jest to świadczenie finansowe w formie 300,00 zł jednorazowego wsparcia dla uczniów rozpoczynających rok szkolny, które otrzymywane jest przez rodziny bez względu na osiągnięty dochód.

Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia;
- przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Z danych uzyskanych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – Departament Statystyki i Prognoz Aktuarnych, wynika, że liczba dzieci z terenu gminy miejsko-wiejskiej Chrzanów, które skorzystały w roku 2025 ze świadczenia w ramach programu „Dobry start” wyniosła łącznie **4 900**.

IX. DZIAŁANIA O CHARAKTERZE PROMOCYJNYM ORAZ WSPÓŁDZIAŁANIE PODMIOTÓW NA RZECZ POZYTYWNEGO WIZERUNKU RODZINY W GMINIE CHRZANÓW

Rodzina stanowi potencjał, którego rozwój, zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i społecznym, jest głównym podmiotem polityki rodzinnej. Trudno nie zgodzić się ze stanowiskiem, że wpływ środowiska rodzinnego, jest jednym z głównych czynników determinujących rozwój dziecka i jego późniejszą adaptację do udziału w życiu społecznym. Funkcjonowanie tych dwóch systemów jest ze sobą nierozdzielnie związane i wzajemnie zależne. Prawidłowe relacje w rodzinie sprzyjają minimalizowaniu ryzyka powstawania różnorodnych problemów społecznych, takich jak; przemoc, uzależnienia, nieumiejętność zaspakajania własnych potrzeb, bezrobocie. Prawidłowe relacje w rodzinie zapewniają poczucie bezpieczeństwa warunkujące optymalny przebieg integracji jednostki ze społeczeństwem. Myśląc zatem o wspieraniu rodziny, nie sposób przecenić roli profilaktyki, jako elementu chroniącego przed powstawaniem deficytów. Jest on często umniejszany, gdyż skala problemów przeżywanych przez rodziny zazwyczaj koncentruje uwagę na działaniach o charakterze korygująco-naprawczym, pomijając niejako element zapobiegania problemom. Można zatem pokusić się o stwierdzenie, że im większe zaangażowanie w profilaktykę rodziny, tym mniejsze zagrożenie wystąpienia kryzysów, trudności które mogą naruszyć jej integralność i w konsekwencji spowodować konieczność zaangażowania większych nakładów ekonomicznych, niezbędnych do przywrócenia stabilności systemu rodzinnego.

Wspieranie rodziny powinno w swym zakresie zawierać nie tylko udzielanie pomocy rodzinom, które już doświadczają trudności w funkcjonowaniu, ale również stworzyć ofertę, z której rodziny będą miały możliwość skorzystania na terenie Gminy Chrzanów. Oferta taka powinna być atrakcyjna, przystępna, spełniać swoje profilaktyczne zadanie i ułatwiać wychowywanie dzieci, promując tym samym pozytywny wizerunek rodziny.

1. Chrzanowskie Centrum Wolontariatu

W marcu 2020 roku zostało utworzone Chrzanowskie Centrum Wolontariatu działające przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie, jako odpowiedź na potrzeby mieszkańców. Od marca 2020 działa również na profilu społecznościowym – Facebook, profil Chrzanowskiego Centrum Wolontariatu, gdzie na bieżąco są zamieszczane informacje o wydarzeniach mogących mieć znaczenie dla mieszkańców Gminy Chrzanów.

2. Opłatek Maltański

W dniu 13.12.2025r. o godz. 13.00 miało miejsce spotkanie wigilijne – Opłatek Maltański zorganizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie oraz Zakon Maltański Polska. Szczególną uwagę należy zwrócić na fakt, iż był to Jubileuszowy XX Opłatek Maltański zorganizowany w Chrzanowie. Na spotkaniu nie zabrakło uhonorowania wieloletnich darczyńców, osób zaangażowanych w organizację tegoż przedsięwzięcia oraz przedstawicieli gminy i powiatu. Zwieńczeniem tej uroczystości był tort jubileuszowy podkreślający uroczysty charakter tego wydarzenia. Spotkanie wigilijne jest jednym z doraźnych oraz corocznych działań Ośrodka Pomocy Społecznej i Zakonu Maltańskiego. Jego celem jest wsparcie podopiecznych w okresie Świąt Bożego Narodzenia duchowo i materialnie.

Tegoroczny Opłatek Maltański skierowaliśmy był do rodzin, osób samotnych, starszych, schorowanych i z niepełnosprawnością. Naszą pomocą objęliśmy również dzieci objęte wsparciem asystenta rodziny. Uczestnicy Opłatka Maltańskiego mieli zapewniony ciepły posiłek i świąteczną paczkę, a dzieci spotkały się z Mikołajem, który obdarował każdego z nich prezentem. W uroczystej kolacji wzięło udział 90 osób dorosłych oraz 32 dzieci, przedstawiciele władz samorządowych i zaproszeni goście. Pomoc w zorganizowaniu kolacji i poprowadzeniu spotkania zaoferowało 18 wolontariuszy.

Spotkanie przy wigilijnym stole jest możliwe dzięki wieloletnim sponsorom w tym; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Restauracja „Pod Jesionem”, Wodociągi Chrzanowskie, Hydro Extrusion Poland Chrzanów, Tauron Wydobycie Jaworzno, Związki Zawodowe z ZG „Janina” w Libiążu, Państwo Wiesław i Halina Pstrucha – firma „WIPEXIM”, Państwo Renata i Wojciech Małodobry - firma „ASTIR”, firma DAN CAKE Polonia w Chrzanowie. To dzięki nim mieszkańcy Gminy Chrzanów mogli otrzymać potrzebne wsparcie. Najbardziej potrzebujący otrzymali również wsparcie w postaci transportu, którym, przy pomocy opiekuna, przyjechali na Opłatek Maltański i zostali odwiezieni do domu po jego zakończeniu.

Opłatek Maltański został już na stałe wpisany jest w dzieło pomocowe Samorządu Gminy Chrzanów, który od dwudziestu lat w ten sposób pomaga najbardziej potrzebującym mieszkańcom gminy.

3. Placówki oświatowe

Znaczenie oświaty w rozwoju dzieci i młodzieży, wiąże się nie tylko z przekazywaniem wiedzy, ale przede wszystkim z kształtowaniem wśród uczniów przyszłych postaw i zasad obywatelskich. Zatem, placówki oświatowe można traktować jako kluczowe ogniwo w rozwoju społecznym, moralnym i intelektualnym wśród dzieci i młodzieży. Także w obszarze wspierania dziecka i rodziny zadania oświaty odgrywają ważną rolę. Prawidłowo prowadzone zajęcia, dostosowane do wieku i możliwości dziecka, ciekawy program edukacyjny, czy wreszcie autorytet nauczyciela budowany na relacji zrozumienia, a nie zastraszania, może w wielu przypadkach przynieść ogromne korzyści we wspieraniu dzieci i młodzieży. Korzyści te przekładają się na wzrost świadomości u dzieci i młodzieży dotyczącej negatywnych zjawisk (uzależnień, agresji, przemocy) i ich konsekwencji, umiejętności spędzania wolnego czasu i dbania o własne bezpieczeństwo.

Szczególną uwagę zwraca się na szeroko rozumianą współpracę placówek oświatowych ze środowiskiem lokalnym. Największe znaczenie w tym obszarze odgrywają wdrażane programy wspierające i profilaktyczne. Do ich głównych wartości możemy zaliczyć, oprócz wyżej wymienionych:

- refleksję na temat działalności danej placówki oświatowej, uwzględniającej nie tylko zasoby własne, ale także potrzeby i zdiagnozowane problemy,
- aktywizowanie rodzin oraz środowisk lokalnych, w tym instytucji społecznych, do zaangażowania się i włączenia w zadania oświatowe,
- wzmocnienie poziomu motywacji nauczycieli do ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych, zwłaszcza w obszarze wspierania dzieci i młodzieży,
- ocenę efektywności prowadzonych działań wychowawczych i profilaktycznych w odniesieniu do zadań własnych placówki.

W roku 2025 placówkom oświatowym udało się zrealizować interesujące programy w zakresie wsparcia rodziny i dziecka. Śladem lat ubiegłych, działalność placówek skupiła się na wewnętrznych prelekcjach, pogadankach, konsultacjach i indywidualnym wsparciu. Programy skierowane były zarówno do dzieci, jak i rodziców, co pokazuje świadomość szkół w obszarze wzajemnego współdziałania na linii rodzic – szkoła.

W roku 2025 realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny potwierdziło 8 placówek przedszkolnych z terenu Gminy Chrzanów – o charakterze publicznym i niepublicznym. W zakresie działań własnych, w ofercie wspomnianych placówek wyróżniono między innymi:

- Zajęcia edukacyjne TUS – tzw. Trening Umiejętności Społecznych, działania podejmowane m.in. przez Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie oraz Przedszkole Samorządowe nr 5 w Chrzanowie, ukierunkowane na wyposażanie dzieci w umiejętność wyznaczania granic i asertywnych zachowań w stosunku do rówieśników i dorosłych. Celem treningu było również podniesienie świadomości w zakresie praw dziecka, umiejętności radzenia sobie ze stresem, sytuacjami trudnymi i traumatycznymi. Dzieci zaangażowane w udział w TUS nabyły umiejętności umożliwiające prawidłowe nawiązywanie oraz rozwijanie relacji interpersonalnych i kompetencji własnych. Elementy TUS wprowadzone zostały w dzienny plan dziecka. Zajęcia odbywały się w formie grupowej oraz indywidualnej – były dostosowane do wieku i poziomu rozwoju dziecka. I Niepubliczne Przedszkole Młodych Talentów 100 Bajek w Chrzanowie również realizowało cykl zajęć terapeutycznych w formie TUS, których beneficjentami były dzieci z problemami społecznymi. Celem zajęć było nabywanie przez dzieci prawidłowych zachowań, uczenie się mówienia o swoich stanach emocjonalnych, sytuacjach trudnych związanych z przeżywaniem różnych emocji i dokonywania prawidłowej oceny różnorodnych sytuacji społeczno-rodzinnych, w których dzieci uczestniczą na co dzień.
- Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie, jako dodatkową formę wsparcia dziecka, śladem lat ubiegłych kontynuowało trening zastępowania agresji. Elementy TZA wprowadzane były w bieżącej pracy z dziećmi, zwłaszcza w sytuacjach konfliktowych oraz trudnych, wymagających odniesienia się do strategii radzenia sobie z silnymi emocjami.
- Systematyczne wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, prowadzone na rzecz dzieci i rodziców w formie konsultacji indywidualnych – bezpośrednio i/lub drogą telefoniczną i mailową (w zależności od potrzeb), a także za pośrednictwem platformy INSO. Na przykładzie Przedszkola Samorządowego nr 7 w Chrzanowie, wsparcie specjalistyczne realizowane było w formie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych z rodzinami będącymi w kryzysie, jako działania profilaktyczne, przeciwdziałające przemocy oraz trudnościom wychowawczym. Indywidualne spotkania z rodzicami dzieci przejawiających trudności wychowawcze i na rzecz rodzin przejawiających niewydolność opiekuńczo-wychowawczą organizowane były także przez Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie.
- Rozszerzona oferta pomocowa na rzecz przedszkolaków poprzez zajęcia indywidualne z pedagogiem specjalnym oraz logopedą, a na przykładzie Przedszkola Samorządowego nr 5 w Chrzanowie również z neurologopedą. Specjaliści z Przedszkola Samorządowego nr 5

w Chrzanowie oraz z Przedszkola Samorządowego nr 7 w Chrzanowie uruchomili zajęcia rewalidacyjny dla dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dla wychowanków objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną na podstawie wydanych opinii. Działania te w swej formie dostosowane były do indywidualnych potrzeb rozwojowych dzieci i ukierunkowane na wzmacnianie ich kompetencji poznawczych, emocjonalnych i społecznych. Mając na celu szeroko rozumiane wsparcie prawidłowego rozwoju małoletnich wychowanków, placówki wdrożyły terapie psychologiczne oraz pedagogiczne. Chrzanowska „7-ka” była inicjatorem dodatkowych zajęć edukacyjnych dla dzieci z doświadczeniem migracyjnym dla wyrównywania szans.

- Dla najmłodszych beneficjentów realizowane były różnorodne programy nastawione w swym przekazie między innymi na lepsze zrozumienie emocji własnych i innych, wyrażanie emocji w sposób akceptowalny społecznie – obszar tematyczny poruszany m.in. przez Przedszkole Samorządowe nr 5 w Chrzanowie. Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie zrealizowało w tym zakresie autorski program „Zaczarowany świat emocji z bajkami G. Kasdepke”, a ponadto przyłączyło się do ogólnopolskiej akcji „Kolorowe emocje Gucia”. W obydwu przypadkach, zakres programowy obejmował kształtowanie wśród najmłodszych odbiorców umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć własnych, prawidłowego zachowania w różnych sytuacjach społecznych, adekwatnego reagowania w sytuacjach trudnych, a przede wszystkim umiejętności asertywnego i otwartego wyrażania siebie. Na tym jednak nie poprzestano, bowiem chrzanowska „10-tka” przystąpiła do kilku ogólnopolskich projektów edukacyjnych, jak chociażby „W krainie uczuć – bajkoterapia z autorskimi opowieściami dla przedszkolaków” czy „Emotka. Emocje wszyscy mamy – więc chętnie z nimi bliżej się poznamy”. Ponadto, celem utrzymania pozytywnych relacji rówieśniczych, wzbudzano empatię wśród najmłodszych i wrażliwość na uczucia innych poprzez projekt Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Uważniaki. Historie o byciu i czuciu dla najmłodszych”. Rozwój inteligencji emocjonalnej dzieci wspiera za pośrednictwem projektu edukacyjnego „Czuciaki z Krainy Emocji”. Wychowankowie Przedszkola Samorządowego nr 1 w Chrzanowie uczestniczyli w zajęciach zatytułowanych „Metafora serduszka”, podczas których dowiedzieli się o przemocy rówieśniczej, sposobach reagowania na przemoc oraz o formach pomocy, jaką mogą uzyskać od dorosłych. Wspomniane zajęcia miały miejsce w związku z ogólnopolską akcją Ministerstwa Edukacji Narodowej pn. „Tydzień o budowaniu relacji”. W przedsięwzięcie zostali również zaangażowani rodzice uczniów, którym udostępniono

e-book „Siła więzi rodzinnych”. Na jego podstawie tworzono rodzinne plakaty, promujące wzmocnienie więzi rodzinnych i tym samym przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Uczniowie I Niepublicznego Przedszkola Młodych Talentów 100 Bajek w Chrzanowie mieli okazję uczestniczenia w obchodach „Dnia Tolerancji” – w ramach tej uroczystości zorganizowano zabawy integrujące w celu rozbudzenia pozytywnych relacji wśród rówieśników. Dodatkowo, uczczono „Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka”, na kanwie którego dostarczono dzieciom informacji na temat ich praw i ich rangi. Dodatkowo, nauczyciele z wymienionej placówki systematycznie realizowali program profilaktyki, który miał na celu m. in. stworzyć warunki do kształtowania postaw i wartości, ułatwić dzieciom dokonywanie wyborów mających znaczenie dla ich obecnego i przyszłego życia, uświadomić zagrożenia, które mogą wystąpić w środowisku domowym oraz ograniczyć liczbę niebezpiecznych zdarzeń z udziałem dzieci. Przedszkole Samorządowe nr 11 w Chrzanowie również zrealizowało zajęcia dla swoich przedszkolaków o tematyce związanej z prawami i obowiązkami dzieci, wprowadzając program pn. „Znam swoje prawa”.

- Dla dzieci przejawiających trudne zachowania, takie jak: agresja, lękowość, trudności adaptacyjne, trudności w relacjach z rówieśnikami przeprowadzono zajęcia terapeutyczne, stymulujące rozwój emocjonalno-społeczny. Na przełomie września i października 2025 roku Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie zorganizowało na terenie swojej placówki obchody „Tygodnia Budowania Relacji”, a także „Tydzień Przeciwdziałania Przemocy Rówieśniczej”. Miesiąc później przystąpiono do realizacji zajęć o charakterze edukacyjno-profilaktycznym w ramach obchodzonego „Tygodnia Zdrowia Psychicznego”.
- Przedszkola angażowały się w rozmaite programy z zakresu profilaktyki zdrowia, celem stworzenia warunków do kształtowania zdrowego stylu życia oraz harmonijnego rozwoju, kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych, rozwijania różnych form aktywności ruchowej, propagowania aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego, wyrabiania określonych umiejętności praktycznych potrzebnych do utrzymania prawidłowej postawy ciała, kształtowania przekonania o konieczności stosowania zasad higieny osobistej (dokładne mycie rąk, systematyczne mycie zębów), kształtowania poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie. Przedszkole Samorządowe nr 7 w Chrzanowie wdrożyło program „Żyjmy zdrowo i wesoło” oraz programy „Przedszkole bez owsików”, „Czyste powietrze”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. Przedszkolaki z Przedszkola Samorządowego w Balinie wzięły udział w cyklu spotkań

edukacyjnych z pielęgniarką środowiskową na temat „Zdrowie i higiena przedszkolaka”, ponadto uczestniczyły w warsztatach połączonych z teatrykiem pn. „Zdrowe odżywianie”. Wyjątkowym wydarzeniem były obchody Międzynarodowego Dnia Strażaka, a wraz z nimi zdobyta wiedza z zakresu wszelako rozumianego bezpieczeństwa pożarowego.

- Przedszkole Samorządowe nr 7 w Chrzanowie zaopiekowało 6 wychowanków, wywodzących się z rodzin przeżywających trudności ekonomiczne, poprzez sporządzanie i wydawanie refundowanych posiłków (również dla rodziców wskazanych wychowanków) – zgodnie z zawartym porozumieniem z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chrzanowie.
- Pedagogizacja rodziców częstokroć przybierała formę regularnie ukazujących się i nieodpłatnych artykułów o treściach pedagogiczno-psychologicznych, wspierających rodziców w sferze wychowawczej. Przedszkole Samorządowe nr 4 w Chrzanowie, w procesie edukacji rodziców, miało na celu poszerzenie ich wiedzy psychologicznej (obszar adaptacji dziecka w przedszkolu, dbałość o zdrowie psychiczne dzieci w wieku przedszkolnym, podkreślenie wagi relacji z dzieckiem, zalety aktywności fizycznej i jej wpływ na zdrowie psychiczne), a także pedagogicznej (tworzenie więzi rodzinnych, prawda i mity na temat przemocy fizycznej wobec dziecka). Dodatkowo, w przygotowanych dla rodziców artykułach wspierano rozwój umiejętności rodzicielskich, oferując edukację na temat rozwoju dziecka i metod wychowawczych. Tematyka poruszana w ogólnodostępnych artykułach obejmowała obszar wartości, takie jak prawda, piękno i dobro, obszar psychologii dziecięcej, sferę zachowań, emocji, rozwiązywania konfliktów czy budowania relacji rodzinnych i wzmacniania więzi oraz ideę wspólnego spędzania czasu z rodziną, a także szacunku wobec osób starszych. Rodzice uczniów z poszczególnych placówek przedszkolnych mogli skorzystać z zajęć warsztatowych poświęconych tematyce potrzeb dziecka w aspekcie prawidłowego rozwoju emocjonalnego, społecznego i poznawczego. Ciekawa forma pedagogizacji z obszaru świadomości edukacyjnej rodziców została zainicjonowana przez Przedszkole Samorządowe nr 7 w Chrzanowie, które zaoferowało rodzicom wychowanków spotkania warsztatowe z psychologiem.
- Działalność informacyjna placówek przedszkolnych dotyczyła upowszechniania informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w sytuacji kryzysu, ze wskazaniem konkretnych instytucji pomocowych o zasięgu gminnym i powiatowym. Rodzice częstokroć kierowani byli do specjalistycznych poradni, celem zrealizowania na rzecz dzieci z problemami odpowiednich terapii. Przedszkole Samorządowe nr 10 w Chrzanowie

rozdystrybuowało autorskie ulotki psychoedukacyjne stworzone przez specjalistów: „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży”, „FASD – czym jest? Jak pomóc?

- Praca poszczególnych placówek przedszkolnych ukierunkowana była na wzmacnianie pozytywnego obrazu rodziny za pośrednictwem umacniania więzi i relacji wewnątrzrodzinnych oraz zwrócenie uwagi na wartość kultury rodziny. Przedszkolaki angażowane były w akcje społeczne, celem niesienia pomocy innym, ale też w kreowaniu miłych niespodzianek i dobrych uczynków dla członków rodziny. Tym samym, pobudzana była empatia wobec innych, a dla rodziców działania te były swego rodzaju inspiracją do kreatywnego spędzania czasu wolnego ze swoimi pociechami. Wartym przytoczenia jest w tym zakresie działalność Przedszkola Samorządowego nr 1 w Chrzanowie, którego wychowankowie w ramach akcji charytatywnej wspierali osoby chore, przebywające w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Chrzanowie, poprzez projekt pod nazwą „Przedszkolaki ogrzewają stopy i serca”. Dodatkowo, wychowankowie zaangażowani zostali w przedstawienie jasełek dla osób przewlekle chorych, przebywających we wspomnianym ZOL, promując pozytywne wartości poprzez naukę właściwych postaw i zachowań. Dużą popularnością wśród placówek przedszkolnych cieszyły się pikniki rodzinne, które nie tylko przyczyniały się do wzmocnienia więzi na linii dziecko-rodzic, ale także integrowały rodziców ze środowiskiem przedszkolnym. Wszystkie placówki celebrowały obchody „Dnia Babci i Dziadka”, „Dnia Mamy i Taty”, a także „Dzień Rodziny”, dając przedszkolakom okazję do okazania szacunku i wdzięczności rodzicom/opiekunom za ich obecność i opiekę, a także podkreślając znaczenie rodziny jako najważniejszej grupy społecznej. Przedszkole Samorządowe nr 7 w Chrzanowie także postawiło w swych działaniach na integrację dzieci z osobami starszymi, celem uhonorowania seniorów i ich wagi w życiu i relacjach rodzinnych. Natomiast, Przedszkole Samorządowe nr 4 w Chrzanowie w życie placówki angażowało rodziców dzieci m. in. w organizację przedstawień artystycznych, konkursów i zawodów sportowych czy kiermasz na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- Średnia liczba uczestników w 2025 roku – dzieci w różnych przedziałach wiekowych od 3 lat wzwyż (na przykładzie wybranych placówek) wyniosła:
 - ✓ 120 dzieci – Przedszkole Samorządowe nr 7 w Chrzanowie,
 - ✓ 80 dzieci – Przedszkole Samorządowe im. św. Franciszka – patrona ekologów w Balinie,
 - ✓ 75 dzieci – Przedszkole Samorządowe nr 11 w Chrzanowie.

Jeżeli chodzi o szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, to 13 placówek z terenu gminy Chrzanów w roku 2025 potwierdziło realizację zadań w ramach Gminnego Programu Wsparcia Rodziny. W zakresie swoich oddziaływań podejmowały następujące działania:

- Uczniowie z jakimikolwiek trudnościami w kwestiach edukacyjnych, rodzinnych czy zdrowotnych otrzymują wsparcie ze strony zatrudnianych specjalistów – psycholog, pedagog, pedagog specjalny, logopeda. Wsparcie to odbywa się w formie indywidualnych spotkań w oparciu o rozmowy motywujące, wspierające lub dyscyplinujące, bądź zajęć grupowych pod postacią na przykład warsztatów dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć rozwijających umiejętności uczenia się i zdolności uczniów. Szczególnym wsparciem objęci są uczniowie z niepełnosprawnościami, na rzecz których udziela się specjalistycznej pomocy oraz tworzy indywidualny program pracy. Placówki oświatowe na poziomie szkół podstawowych, ale także szkół ponadpodstawowych, umożliwiają wsparcie także rodzicom i opiekunom faktycznym uczniów, którzy borykają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Również uczniowie, którzy doświadczają przemocy w rodzinie mogą liczyć na dodatkową pomoc, nie tylko umożliwiającą zrozumienie mechanizmów zjawiska przemocy, ale przede wszystkim wzmacniającą psychikę ucznia i doskonalącą umiejętności chronienia siebie w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia zdrowia czy życia. Na uwagę zasługuje fakt obejmowania szczególną opieką również uczniów z rodzin przeżywających rozmaite kryzysy, jak chociażby rozwód rodziców, choroby przewlekłe, niepełnosprawność czy śmierć w rodzinie. Szkoła Podstawowa nr 5 w Chrzanowie zaoferowała pogadanki na temat: „Jak wspierać ucznia klasy I podczas rozpoczęcia szkolnej przygody?”, „Relacja dziecka z rodzicami – jak stworzyć bliskie więzi z dzieckiem?”, „Uzależnienie od komputera i telefonu”, „Wpływ zdrowego odżywiania na zachowanie dzieci”, czy „Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży”. Szkoły zachęcały rodziców uczniów ze szczególnie niskimi kompetencjami wychowawczymi do podjęcia aktywności i tym samym zdobycia wiedzy w ramach warsztatów „Szkoła dla rodziców”.
- W szkołach wdrożono szereg działań ukierunkowanych na promowanie zdrowego stylu życia oraz na profilaktykę zdrowia wśród dzieci i młodzieży, w tym z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych. Szkolni specjaliści zachęcali uczniów do aktywnego udziału w rozmaitych programach profilaktycznych, oferując uczestnictwo w pogadankach, quizach i konkursach tematycznych. Odbyły się imprezy plenerowe, propagujące aktywne formy wypoczynku,

zdrowy styl życia oraz integrację społeczną. Z uczniami omawiane były zagrożenia płynące ze stosowania środków psychoaktywnych czy też alkoholu, mechanizmy uzależnienia, a także dostępne punkty pomocowe, w których możliwe jest uzyskanie wsparcia w wyjściu z nałogów. Bardzo ważnym aspektem były działania profilaktyczne w obszarze zdrowia psychicznego, celem wzmocnienia i ochrony zdrowia psychicznego, dbania o komfort psychiczny i równowagę emocjonalną. Szkoła Podstawowa nr 8 w Chrzanowie dla uczniów klas III zrealizowała rekomendowany przez ministerstwo program promocji zdrowia psychicznego zatytułowany „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”, mający na celu polepszenie dobrostanu psychicznego oraz wzmocnienie umiejętności życiowych wśród dzieci. Uczniowie klas VII uczestniczyli w cyklu zajęć realizowanych przez specjalistów z Młodzieżowego Domu Kultury w Trzebini pt. „Przelej emocje na papier”, wzmacniających ich kondycję psychiczną, poczucie sprawczości, rozwijających umiejętność życia w grupie, współpracy i współdziałania. Z kolei, uczniowie klas VIII brali udział w projekcie profilaktycznym, dotyczącym uzależnień, przemocy i uzależnień behawioralnych, prowadzonym przez psychologa z instytucji zewnętrznej na zaproszenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie. Szkoła zachęcała swoich uczniów do aktywnego udziału w konkursach profilaktyczno-edukacyjnych, promujących zdrowy styl życia, jak np. „Czas na marzenia, nie na uzależnienia”, „Higiena cyfrowa – wpływ mediów społecznościowych na samopoczucie”, „Alkohol, nikotyna, narkotyki – fakty i mity o substancjach psychoaktywnych”, „Zdrowe alternatywy – jak wybierać aktywności wspierające dobrostan?”. II Liceum Ogólnokształcące w Chrzanowie umożliwiło swym uczniom udział w II Powiatowym Forum Zdrowia Psychicznego „DbajMY o piękny umysł”. Nauczyciele modelowali wśród uczniów techniki rozpoznawania symptomów zagrożenia zdrowia psychofizycznego, w tym depresji, braku zdolności interpersonalnych czy wykluczenia z grupy rówieśniczej. W swych działaniach kadra nauczycieli i specjalistów z II LO w Chrzanowie doskonaliła wśród licealistów umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem oraz frustracją, a także kształtowała nawyki eliminowania negatywnych skutków pojawiających się na tle przeżywanych przez młodzież trudnych sytuacji. W Szkole Podstawowej w Płazie przeprowadzono na rzecz uczniów program profilaktyki w ramach „Tygodnia Zdrowia Psychicznego”, akcje profilaktyczne „Bieg po zdrowie” i „Zajadam się zdrowiem” oraz program – „Żyję bez ryzyka AIDS”.

- W celu zapobieżenia wystąpienia wśród uczniów zachowań problemowych, ryzykownych i sytuacji kryzysowych, placówki oświatowe realizują działania o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym, tworząc szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne. I tak na przykład, w ramach wdrożonego programu profilaktycznego szkolni specjaliści ze Szkoły Podstawowej nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi w Chrzanowie, na rzecz uczniów przeprowadzili zajęcia poszerzające wgląd w sferę bezpieczeństwa i ochrony praw dzieci, komunikacji bez przemocy, mediacji i negocjacji w sytuacjach konfliktowych, konstruktywnego rozwiązywania problemów, przeciwdziałania wyuczonej bezradności, utrzymywania prawidłowych relacji i więzi, dbania o komfort psychiczny, a także o równowagę emocjonalną i dobrą kondycję zdrowotną.

Natomiast, Szkoła Podstawowa nr 1 w Chrzanowie na rzecz swoich uczniów zrealizowała rozmaite projekty, podczas których omówiono zagadnienia z obszaru odpowiedzialności, tolerancji czy wsparcia na rzecz innych. Uczniowie rozwijali wrażliwość na potrzeby wspólnoty lokalnej oraz poznawali powszechnie przyjęte zasady obowiązujące w społeczeństwie – projekt „Ja w społeczeństwie. Jak zrozumieć świat?”. Natomiast, w ramach projektu zatytułowanego „Przelej emocje na papier”, prowadzone były zajęcia warsztatowe, które dotyczyły zdolności komunikowania się, współdziałania, technik mediacji, rozwijania pozytywnych więzi społecznych, dbania o relacje międzyludzkie i swój dobrostan psychiczny. Zespół Szkół Technicznych „Fablok” w Chrzanowie wdrożył trening umiejętności społecznych (TUS), kształtujący umiejętności empatii, współpracy, asertywności i radzenia sobie z trudnymi emocjami. Uczniowie uzyskali pomoc w budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych, co pośrednio przełożyło się na rozumienie granic i zapobieganie przemocy. Ciekawym rozwiązaniem, zaproponowanym przez ZST „Fablok” w Chrzanowie, była organizacja okrągłego stołu dla młodzieży, służącego rozwiązywaniu przez uczniów konfliktów oraz sytuacji trudnych, wzmacniając świadomość dialogu i braku przyzwolenia na przemoc. Szkoła Podstawowa w Balinie dla całej społeczności szkolnej uruchomiła akcję „Tydzień Życzliwości”, któremu przewodziło hasło „Potrzebujemy siebie nawzajem – razem tworzymy świat pełen życzliwości”. Natomiast, uczniowie i nauczyciele ze Szkoły Podstawowej nr 6 w Chrzanowie wzięli udział w zajęciach prowadzonych w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chrzanowie o emocjach w procesie wychowawczym.

- I Liceum Ogólnokształcące w Chrzanowie kontynuowało funkcjonowanie specjalnej skrzynki listowej, do której uczniowie w sposób anonimowy mogli wrzucać informacje

o zagrożonym poczuciu bezpieczeństwa. Dodatkowo, we wrześniu 2025 roku na terenie szkoły przeprowadzono badania ankietowe wśród 797 uczniów w zakresie ich poczucia bezpieczeństwa. Szkoła Podstawowa nr 3 w Chrzanowie przeciwdziałając przemocy, zarówno tej rówieśniczej, jak i domowej, przeprowadziła programy pn. „Nie zamykaj oczu”, czy „Powstrzymaj agresję”. Natomiast, korzystając z filmoteki szkolnej uczniowie zapoznali się ze zjawiskiem przemocy w oparciu o film pt. „Męska sprawa”, „Przyjaciele” oraz „Media i przemoc”. Przekazywane treści dostosowane zostały do wieku i poziomu rozwoju emocjonalnego uczniów, biorących udział w lekcjach wychowawczych. W ramach Ramowego Planu Nauczania Szkoła Podstawowa nr 6 w Chrzanowie, przy udziale przedstawicieli Policji, przeprowadziła w ramach lekcji pogadanki tematyczne oraz apele, dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa i zagrożeń w życiu codziennym, a także o prawach dziecka i odpowiedzialności małoletnich za popełnione czyny.

- Placówki oświatowe podejmują współpracę międzyinstytucjonalną, aktywnie współpracując w zakresie swoich kompetencji z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chrzanowie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Chrzanowie, Komendą Powiatową Policji w Chrzanowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia Dziecka i Rodziny w Chrzanowie, Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie (w zakresie bilansów uczniów), Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Chrzanowie (w zakresie programów profilaktycznych). W sytuacji rozpoznania w rodzinie ucznia zjawiska przemocy domowej bądź podejrzenia jej występowania, kadra oświatowa współdziała z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzanów.
- Każda placówka oświatowa umożliwia swoim uczniom pobyt na terenie świetlicy szkolnej, angażując się w ten sposób w dodatkową opiekę na rzecz ucznia, wymagającego dłuższego pobytu na terenie placówki, z uwagi na sytuację zawodową rodzica bądź opiekuna faktycznego.
- Uczniowie, uczęszczający do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chrzanowie, w roku 2025 wzmocniani byli różnymi zajęciami o charakterze szkoleniowo-warsztatowym. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chrzanowie gościł pracowników jednostek zewnętrznych, występujących w roli prelegentów na organizowanych warsztatach. Specjaliści, reprezentujący jednostki gminne i powiatowe,

tj. pracownicy Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie, pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, a zarazem członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Chrzanów, przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie, poprowadzili szkolenia i zajęcia warsztatowe wzmacniające świadomość i poczucie sprawstwa wśród uczniów. I tak, odpowiednio funkcjonariusze KPP w Chrzanowie przeprowadzili pogadankę, poruszającą tematykę bezpieczeństwa w czasie wakacji, w tym w środowisku domowym i lokalnym. Dodatkowo, zwrócono uwagę na ryzykowne zachowania młodzieży, stosowanie różnych form przemocy oraz konieczność przestrzegania obowiązujących norm i zasad zachowania. Ponadto, przedstawiciele chrzanowskiej Komendy zorganizowali dla uczniów szkolenie na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły, podczas którego omówione zostały zasady prawidłowego zachowania się na drodze i w środowisku szkolnym oraz konsekwencje zachowań ryzykownych. Każdorazowo w omawianych spotkaniach udział wzięło od 50 do 55 uczniów. W ciągu całego roku 2025 Ośrodek na rzecz swoich uczniów realizował zajęcia psychoedukacyjne, psychoprophylaktyczne i rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. Zajęcia odbywały się w formie indywidualnej i grupowej, a dotyczyły między innymi takich obszarów jak:

- ✓ rozpoznawanie zachowań asertywnych, agresywnych i uległych,
 - ✓ dokonywanie adekwatnej samooceny,
 - ✓ kształtowanie hierarchii systemu wartości,
 - ✓ różnicowanie stanów emocjonalnych,
 - ✓ stosowanie metod radzenia sobie z problemami emocjonalnymi,
 - ✓ podejmowanie właściwych decyzji,
 - ✓ radzenie sobie w sytuacjach trudnych,
 - ✓ budowanie poprawnych relacji z najbliższym otoczeniem, w tym pielęgnowanie relacji rodzinnych; propagowanie zachowań prospołecznych,
 - ✓ wzajemnej tolerancji,
 - ✓ skutków zachowań ryzykownych,
 - ✓ zagrożenie uzależnieniami współczesnego świata,
 - ✓ przeciwdziałanie przemocy w środowisku rodzinnym i rówieśniczym,
 - ✓ poszukiwanie pomocy w przypadku zagrożenia poczucia bezpieczeństwa.
- W zakresie działań wspierających rodzinę godną pochwały jest postawa reprezentowana przez Szkołę Podstawową nr 5 w Chrzanowie, która to dokonuje bieżącej oceny sytuacji

rodzinnej ucznia, ale także sytuacji materialnej, celem oszacowania zapotrzebowania na rodzaj wsparcia. Wskazana placówka udziela zarówno wsparcia specjalistycznego na rzecz samego ucznia i jego środowiska rodzinnego, jak też zaangażowana jest w pomoc materialną na rzecz rodzin najbardziej potrzebujących. W roku 2025 szkoła śladem lat ubiegłych przeprowadziła w swoich strukturach zbiórkę darów i paczek noworocznych w ramach akcji charytatywnej pn. „Dar serca”. Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 6 w Chrzanowie licznie włączyli się w akcję tworzenia Świątecznych Kartek Dobroczynnych w ramach akcji Stowarzyszenia Sursum Corda. Ponadto, wraz z Fundacją „Pomóż i Ty” tworzyli kalendarzyki i pomoce dydaktyczne. Natomiast, uczniowie Szkoły Podstawowej w Płazie włączyli się w organizację zbiórki charytatywnej w ramach „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”, z kolei Szkoła Podstawowa w Płazie zaangażowała się w akcję „Paczuszka dla Maluszka”.

- Placówki oświatowe z terenu gminy Chrzanów w swej działalności przyczyniały się do szeroko rozumianego wsparcia wizerunku rodziny i wartości z nią związanych. I tak, m.in. Szkoła Podstawowa nr 1 w Chrzanowie zorganizowała imprezę plenerową – 43 już „Rajd Rodzinny”, mający na celu poprawę relacji rodzinnych i zacieśnianie więzi, a także ukazujące alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego. Przedsięwzięcie to łączyło pokolenia oraz integrowało środowisko lokalne. Z kolei, Szkoła Podstawowa nr 3 w Chrzanowie kreowała wśród uczniów wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną, a przy wspieraniu prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego dziecka kładła nacisk na działania zintegrowane z rodziną. W Szkole Podstawowej w Płazie z uczniami zrealizowano zajęcia podejmujące tematykę z ogólnopolskiej akcji edukacyjnej zatytułowanej „Dzieci uczą rodziców”, czyli o starości i szacunku do osoby starszej, kreujące prawidłowe zachowania w stosunku do osób w podeszłym wieku, w tym opiekę nad członkami rodziny, wspólne spędzanie czasu wolnego, tradycje i zwyczaje świąteczne. Szkoła Podstawowa nr 6 w Chrzanowie uruchomiła „Kawiarenkę Literacką”, czyli rodzinne prezentacje artystyczne w ramach „Akademii Szóstki”.

4. Placówki służby zdrowia

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. W myśl art. 7 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy na gminie ciąży obowiązek zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, w szczególności w zakresie ochrony zdrowia. Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności:

- 1) opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy;
- 2) przekazywanie powiatowi informacji o realizowanych programach zdrowotnych;
- 3) inicjowanie i udział w wytyczaniu kierunków przedsięwzięć lokalnych, zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami;
- 4) podejmowanie innych działań, wynikających z rozeznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy.

W roku 2025 mieszkańcy gminy Chrzanów, mogli skorzystać ze świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, ukierunkowanych nie tylko na diagnostykę oraz leczenie, ale także na szeroko rozumianą profilaktykę zdrowia oraz promocję zdrowia, co zapewniały dostępne na terenie gminy placówki medyczne. Zgodnie z zasadą równego dostępu do świadczeń opieki medycznej, mieszkańcy gminy mogli ponadto skorzystać z opieki zdrowotnej i sanitarno-epidemiologicznej.

X. PODSUMOWANIE

Wpływ środowiska rodzinnego ma ogromne znaczenie na powstawanie różnych problemów społecznych. Myśląc o wspieraniu rodziny, nie sposób przecenić roli profilaktyki, jako elementu chroniącego przed powstawaniem deficytów. Warto zatem w nadchodzącym okresie spojrzeć na rodzinę w kategoriach potencjału i możliwości, a tym samym wspierać takie działania, które pomogą rodzinie zmobilizować się do jak najlepszego działania na rzecz własnego dobra.

W uwagi na fakt, że Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów na lata 2023 – 2025, wprowadzony Uchwałą Rady Miejskiej w Chrzanowie nr LI/540/2022 z dnia 20.12.2022r. obowiązywał do 31.12.2025 r zaistniała konieczność przyjęcia nowego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów na lata 2026 – 2028, co też zostało zrobione. Zgodnie z uchwałą nr XVII/207/2025 z dnia 16 grudnia 2025 roku Rada Miejska w Chrzanowie uchwalił przyjęcie nowego Programu. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wśród mieszkańców Gminy Chrzanów opracowano cel główny oraz cele szczegółowe, które na najbliższe trzy lata będą wyznaczać kierunek działań w obszarze wspierania rodziny.

Głównym celem Wspierania Rodziny w Gminie Chrzanów na lata 2026 – 2028 jest wspieranie rodzin w pokonywaniu trudności wychowawczo – opiekuńczych, tworzenie dla dzieci bezpiecznego i sprzyjającego rozwojowi środowiska oraz wzmacnianie umiejętności rodzin w samodzielnym radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami. Program koncentruje się na budowaniu trwałych fundamentów prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz zachęcaniu do aktywnego udziału w życiu społecznym.

Cele szczegółowe Programu:

1. Zapewnienie rodzinom kompleksowego wsparcia w zakresie przezwyciężania trudności opiekuńczo – wychowawczych.
2. Wzmacnianie kompetencji rodzicielskich w obszarze pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
3. Kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi dzieci i młodzieży poprzez działania edukacyjne, aktywizujące i integracyjne.
4. Rozwój systemu pieczy zastępczej dzięki rozbudowie i optymalizacji lokalnych działań wspierających.
5. Wzmocnienie systemu wsparcia rodzin poprzez usprawnienie lokalnej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Dodatkowe działania zaplanowane do realizacji w roku 2026 mające na celu wsparcie rodzin z Gminy Chrzanów:

- I. Kontynuacja działań w ramach punktu „Mały Port” – miejsce edukacyjnych spotkań dla rodzin z dziećmi. Miejsce, które powstało, to przestrzeń umożliwiająca wspieranie prawidłowego rozwoju psychofizycznego i społecznego dziecka. Mały Port daje rodzicom możliwość zaczerpnięcia wiedzy na temat wychowania i rozwoju dziecka. Umożliwia spędzenie czasu z dzieckiem w warunkach bezpiecznych pozwalających na budowanie prawidłowych, opartych na zaufaniu, więzi będących podstawą w profilaktyce prorodzinnej. Działania w ramach Małego Portu będą kontynuowane w roku 2025 z naciskiem na działania skierowane do rodzin z problemami w obszarze funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
- II. Dobre praktyki w obszarze współpracy instytucjonalnej i interdyscyplinarnej w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej”, we współpracy z przedstawicielami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie (koordynatorzy), jak i placówkami realizującymi zadania z pieczy zastępczej. Będą to cykliczne spotkania, mające na celu poszerzenie współpracy instytucjonalnej w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- III. Realizowanie działań w ramach dofinansowania rozwoju pomocy społecznej w następujących obszarach:
 - ✓ rozwój lub wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin,
 - ✓ prowadzenie specjalistycznego poradnictwa w zakresie: wsparcie psychologa, poradnictwo prawne.